

Turinys

1	POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMA IR PRIEDAI.....	55 lapai
1.	PRIEDAS. ATRANKOS DĖL PAV SPRENDIMAS.....	5 LAPAI
2.	PRIEDAS. KVALIFIKACINIAI DOKUMENTAI	8 LAPAI
3.	PRIEDAS. DĒL GRAUŽINIŲ TELKINIO IŠTEKLIŲ APROBAVIMO	3 LAPAI
4.	PRIEDAS. DERINIMAS SU SUBJEKTAIS	6 LAPAI

**Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir
žvyro telkinio išteklių naudojimo
poveikio aplinkai vertinimo
PROGRAMA**

PŪV organizatorius: VĮ „Kelių priežiūra“
Marijampolės padalinys

PAV rengėjas

UAB Infraplanas

Programa parengta 2017 metais

Programos pavadinimas	Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimo poveikio aplinkai vertinimo programa
Planuojamos ūkinės veiklos vieta	Marijampolės apskritis, Vilkaviškio rajonas, Gražiškių seniūnija, Graužinių kaimas
Programos versija	1
Programos rengimo metai	2017
Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius	VJ „Kelių priežiūra“ Marijampolės padalinys (Gamyklų g. 12, LT - 68108 Marijampolė, www.keliuprieziura.lt el. paštas marijampole@keliuprieziura.lt , tel. (8 343) 97070).
Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas	UAB „Infraplanas“

PAV dokumentų rengėjas UAB „Infraplanas“, K. Donelaičio g. 55–2, LT–44245
Kaunas, tel. (8 37) 40 75 48, faks. (8 37) 40 75 49, el. p. info@infraplanas.lt.

PAV atskirų dalių rengėjų sąrašas:

Vardas Pavardė	PAV dalys	Parašas
Aušra Švarplienė, Direktorė Chemijos inžinerijos bak., Aplinkos inžinerijos mag. Tel. 8-37-407548	PAV procedūrų koordinavimas	
Aivaras Braga, Vyr. inžinierius Statybos inžinerijos dr. Tel. 8-37-407548	Oro kokybės vertinimas	
Darius Pratašius, PAV grupės vadovas Ekologijos ir aplinkotyros mag. Tel. 8-37-407548	Triukšmo vertinimas, GIS analizė	
Giedrė Godienė Kraštovaizdžio vertinimo specialistė Fizinių mokslų (geografijos) daktaro laipsnis Tel. 8-37-407548	Poveikio kraštovaizdžiui vertinimas	
Tadas Vaičiūnas, Aplinkosaugos specialistas Taikomosios ekologijos mag. Tel. 8-37-407548	Saugomų teritorijų, biojairovės dalys, GIS analizė, grafinė dalis	
Lina Anisimovaitė Aplinkosaugos vyriausioji specialistė Aplinkotyros mag. Tel. 8-37-407548	Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas	

Turinys

1	SANTRUMPOS	4
2	ĮVADAS	4
3	INFORMACIJA APIE PLANUOJAMĄ ŪKINĘ VEIKLĄ.....	6
3.1	PŪV APRAŠYMAS.....	6
3.2	PROJEKTO ĮGYVENDINIMO ETAPAI.....	10
3.3	PŪV VARIANTAI IR ALTERNATYVOS	10
3.4	PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS SKLYPO APRAŠYMAS.....	10
4	TERITORIJOS ĮVERTINIMAS	12
4.1	ADMINISTRACINĖ PRIKLAUSOMYBĖ, GYVENAMOJI, VISUOMENINĖ-KOMERCINĖ APLINKA.....	12
4.1	APLINKOS KOKYBĖ	14
4.2	ŽEMĖS GELMĖS.....	14
4.3	GAMTINĖ APLINKA, SAUGOMOS TERITORIJOS, BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ.....	16
4.4	KRAŠTOVAIZDIS IR ŽEMĖNAUDA.....	21
4.5	KULTŪROS PAVELDAS	23
5	VERTINAMI APLINKOS ELEMENTAI, METODAI IR PRIEMONĖS	24
5.1	BENDROJI DALIS	24
5.2	TRIUKŠMAS	24
5.3	APLINKOS ORO TARŠA IR KLIMATAS	25
5.4	VANDUO	25
5.5	DIRVOŽEMIS IR ŽEMĖS GELMĖS.....	25
5.6	SAUGOMOS TERITORIJOS, MIŠKAI IR BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ.....	26
5.7	KRAŠTOVAIZDIS.....	26
5.8	VISUOMENĖS SVEIKATA	27
6	EKSTREMALIOS SITUACIJOS	27
7	TARPVALSTYBINIS POVEIKIS	27
8	SIŪLOMAS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS TURINYS.....	28
9	LITERATŪROS SĀRAŠAS	29
10	PRIEDAI	32
10.1	1. PRIEDAS. ĄTRANKOS DĒL PAV SPRENDIMAS	32
10.2	2. PRIEDAS. KVALIFIKACINIAI DOKUMENTAI	32
10.3	3. PRIEDAS. DĒL GRAUŽINIŲ TELKINIO IŠTEKLIŲ APROBAVIMO	32
10.4	4.PRIEDAS. DERINIMAS SU SUBJEKTAIS.....	32

1 SANTRUMPOS

PAV – Poveikio aplinkai vertinimas.

VSTT – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba.

PŪV – Planuojama ūkinė veikla

SRIS – Saugomų rūšių informacinė sistema

2 ĮVADAS

Veiklos organizatoriaus Valstybės įmonės „Kelių priežiūra“ Marijampolės padalinys (buvusios Valstybinės įmonės „Marijampolės regiono keliai“) PŪV patenka į planuojamos ūkinės veiklos, kurias turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai privalomo vertinimo, rūšių sąrašą pagal LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą [4] 2.4 punktą „Kitų naudingųjų iškasenų gavyba (kai kasybos plotas – mažiau kaip 25 ha, bet daugiau nei 0,5 ha)“. 2017 metais UAB KELPROJEKTAS Aplinkos apsaugos agentūrai pateikė Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro karjero telkinio išteklių naudojimo informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo atliskti. Aplinkos apsaugos agentūros rašte 2017-05-08 Nr. (28.4)-A4-4852 nurodyta, kad planuojamai veiklai poveikio aplinkai vertinimas privalomas (žr. 10.1 priedas). Pagrindiniai motyvai:

- PŪV vieta pagal kraštovaizdžio vizualinius estetinius potencialus patenka į ypač saugomą šalies vizualinio estetinio potencijalo arealą-Vištyčio-Kalvarijos kalvyną.
- PŪV teritorijoje buvo aptikta ir identikuota į Lietuvos RK įrašytos smėlinės auslinos radavietė.
- PŪV teritorijos 500 m atstumu nutolę Vygrio ir Beržinio ežerai, priskirti „NATURA 2000“ teritorijai.

Poveikio aplinkai vertinimas atliekamas vadovaujantis LR Poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1996 m. rugpjūčio 15 d. Nr. I-1495 nauja redakcija, kuri įsigaliojo nuo 2017-11-01 [4] ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu LR Aplinkos ministro įsakymu 2017.10.31 Nr. D1-885 [5].

Atliekamos šios poveikio aplinkai vertinimo procedūros:

- Parengiama poveikio aplinkai vertinimo programa (toliau programa), programa derinama su PAV subjektais, informuojama visuomenė, programą tvirtina atsakinga institucija – Aplinkos apsaugos agentūra.
- Parengiama poveikio aplinkai vertinimo ataskaita (toliau – ATASKAITA);
- Ataskaitos pristatoma visuomenei.
- Ataskaitas derinimas su PAV subjektais. Sprendimą dėl planuojamos veiklos galimybų priima atsakinga institucija – Aplinkos apsaugos agentūra.

Programos tikslas ir užduotis: nustatyti Ataskaitos turinį ir apimtį bei joje nagrinėjamus klausimus.

PAV subjektai, kurie teikė savo išvadas dėl PAV programos(pateikta 4 Priede) yra:

- Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas (A. Valaičio g. 2, LT-68176, Marijampolė marijampole@nvsc.lt). Programai pritarė.
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritorinis padalinys (Vytauto g. 19, 68300 Marijampolė, marijampole@heritage.lt). Programai pritarė.
- Vilkaviškio rajono savivaldybė (S. Nėries g. 1 LT-70147 Vilkaviškis, savivaldybe@vilkaviskis.lt). Programai pritarė.

- Marijampolės apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba (Stoties g. 59, 68230 Marijampolė, marijampole.pgv@vpgt.lt). Programai pritarė, Ataskaitos nagrinėti nepageidavo.
- Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (Antakalnio g. 25, LT-10312, Vilnius vstt@vstt.lt). Programą peržiūrėjo ir pateikė pasiūlymus, pažymėjo, kad VSTT nėra PAV subjektas.

Sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo pasirinktoje vietoje priims atsakinga institucija – Aplinkos apsaugos agentūra (A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, www.gamta.lt).

Poveikio aplinkai vertinimas atliekamas, kad būtų galima gauti Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos leidimą naudoti žemės gelmių išteklius esančius Graužinių telkinyje. Gavus leidimą bus rengiamas telkinio išteklių naudojimo projektas vadovaujantis 2005-09-05 LGT prie AM direktoriaus įsakymu Nr. 1-107 „DĖL NAUDINGŲJŲ IŠKASENU (IŠSKYRUS ANGLIAVANDENILIJUS) IŠTEKLIŲ IR ŽEMĖS GELMIŲ ERTMIŲ NAUDOJIMO PROJEKTŲ RENGIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“.

Parengus išteklių naudojimo projektą naudingosios iškasena bus kasamos tiktais suteikto kasybos sklypo kontūre. Naudojimo plano metu bus suprojektuota išteklių gavyba, nepažeidžiant galiojančių darbų saugos ir gamtosauginių reikalavimų. Taip pat bus įvertinti neišvengiami kasybos nuostoliai sąlygojami kasybos sklypo ribų, šlaitų padėties aslos litologinės sudėties ir kt. Telkinio išteklių apskaitą vykdys ir naudingosios iškasenos gavybai vadovaus kompetentingas kasybos specialistas.

3 INFORMACIJA APIE PLANUOJAMĄ ŪKINĘ VEIKLĄ

3.1 PŪV aprašymas

Graužinių smėlio ir žvyro karjeras eksploatuojamas nuo 1993 m. Per visą karjero gyvavimo laikotarpį, šiaurinė telkinio dalis buvo išeksploatuota ir rekultivuota, apsodinant medžiais. Toliau bus tesiama karjero eksploatacija, detaliai išžvalgytų išteklių apskaičiavimo kontūre, truputį padidinant kasybos sklypo plotą ir vykdant gavybos darbus esamame karjere į gylį. Taip pat viso karjero egzistavimo laikotarpiu buvo vykdomi žaliavos perdirbimo darbai. Tęsiant karjero gavybos darbus, esant poreikiui periodiškai žaliava bus perdirbama.

PŪV bus vykdoma 15,15 ha plote, žemės sklypų ribose. Į telkinio naudingajį sluoksnį jungtas gruntas, kuris atitinka LST 1331:2015 lt („Automobilių kelių gruntai. Klasifikacija“) standartą ir yra tinkamas automobilių kelių pagrindų, sankasų įrengimui ir kitoms kelių statybos reikmėms. Išteklių apskaičiavimo kontūras pravestas atsižvelgiant į 1984-2001 m. ir 2016 m. detaliai išžvalgytus išteklių apskaičiavimo kontūrus.

UAB „Kelprojektas“ atlikty geologinių tyrinėjimų ataskaitoje pateikiama informacija apie geologinę sandarą, gruntu vandens slūgsojimo gylį [31]. Naudingą iškaseną sudaro kraštinių darinių fliuvioglacialinės kilmės (ft III bl) nuogulos, tai yra jvaizaus stambumo smėlis ir žvyras. Smėlio sluoksnio storis kinta nuo 2,7 iki 16,0 m, vidutinis – 8,8 m, žvyro sluoksnio storis kinta nuo 1,5 iki 4,8 m, vidutinis – 2,8 m (žr. 1 pav. ir 1 lent.).

Graužinių smėlio ir žvyro telkinyje 6,54 ha plote aprobuota 643,0 tūkst. m³ detaliai išžvalgytų spėjamai vertingų (IK 331) smėlio ir 3,82 ha plote 55,0 tūkst. m³ žvyro išteklių. Ištekliai aprobuoti 2017 m. kovo 9 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktorius įsakymu Nr. 1-54 „Dėl Vilkaviškio rajono Graužinių telkinio smėlio ir žvyro išteklių aprobaivimo ir įrašymo Žemės gelmių registro Žemės gelmių išteklių dalyje“ (žr. 10.3 priedas). Taip pat aprobuoti ištekliai esantys 1984 m. detaliai išžvalgytų išteklių apskaičiavimo kontūre, ištekliai patvirtinti TIK 1984-12-12 posėdyje protokolu Nr. 21 (330) bei 2001 m. detaliai išžvalgytų išteklių apskaičiavimo kontūre, ištekliai aprobuoti Valstybinės naudingų iškasenų išteklių komisijos 2001-01-30 posėdyje protokolu Nr. 1 (127). Bendras išteklių kiekis telkinyje – 10,57 ha plote 949,0 tūkst. m³, iš kurių 6,69 ha plote 643,0 tūkst. m³ smėlio ir 10,57 ha plote 306,0 tūkst. m³ žvyro išteklių.

Kapitaliniai karjero įrengimo darbai telkinyje bus vykdomi pietvakarinėje karjero dalyje, kuomet bus atidengiami nauji kasybos plotai ir toliau bus eksploatuojama žaliava nuo jau esamo karjero su esamais karjero įrenginiais. Naudingojo sluoksnio gavybos darbus tikslina vykdyti penkiomis pakopomis, atskirai kasant sausą ir apvandenintą, bei žvyro ir smėlio naudingajį sluoksnį. Naudojant krautuvą, ekskavatorių, buldozerį ir sunkvežimį.

Karjero šiaurės vakarinėje dalyje, prie jvaizjavimo-išvaizjavimo kelio bus vykdomi žaliavos perdirbimo darbai – išgautos žaliavos sijojimas ir trupinimas stacionariais žaliavos sijojimo ir trupinimo įrenginiais SMD-108 ir SM-741. Perdirbimo darbai bus vykdomi tik periodiškai, kuomet atsiras perdirbtos žaliavos poreikis objektuose.

Pagal telkinio hidrogeologines sąlygas išeksploatavus telkinį naudingojo sluoksnio pade lokaliai susidarys nedideli vandens telkiniai, tačiau atliekant išeksploatuoto ploto dugno lyginimo darbus jie bus užlyginti. Išeksploatuoto karjero dugnas bus išlygintas, išoriniai šlaitai nulėktinti, ant jų paskleistas dirvožemio sluoksnis ir visas karjero plotas apsodintas medžiais.

Darbus karjere numatoma vykdyti šiltuoju metų laiku, 5 dienas per savaitę, viena pamaina, kurios trukmė 8 val. Graužinių smėlio ir žvyro telkinyje per metus numatoma išgauti apie 18,0 tūkst. m³ smėlio ir žvyro išteklių.

Vykdomas Graužinių smėlio ir žvyro telkinio išteklių eksplotaciją, bus išgauta apie 800,0 tūkst. m³ smėlio ir žvyro išteklių. Žaliava karjere bus perdirbima stacionariais įrenginiais, kurie veikia nuo karjero įrengimo pradžios – 1993 m.

Baigus gavybos darbus Graužinių smėlio ir žvyro telkinyje numatoma vykdyti rekultivaciją, pagal Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos ministerijos 1996 m. lapkričio 15 d. įsakymo Nr. 166 „Dėl pažeistų žemių, iškasus naudingąsias iškasenas rekultivavimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 115-2680) reikalavimus

Karjere dirbsiantys mechanizmai bus varomi dyzeliniu kuru, kuris, esant reikalui, bus atvežamas į karjero teritoriją specialiu transportu ir supilamas į mechanizmus. Dyzelinio kuro atsargos karjero teritorijoje nebus saugomos.

Karjere numatomi naudoti mechanizmai: buldozeris T-130 (132 kW) dirbs apie 50 val. per metus ir sunaudos apie 0,4 t dyzelinio kuro, buldozeris DZ-42 (70 kW) dirbs apie 30 val. per metus ir sunaudos apie 0,1 t dyzelinio kuro, ratinis ekskavatorius Daewoo Solar 140 (95 kW) dirbs apie 100 val. per metus ir sunaudos apie 0,5 t dyzelinio kuro, ratinis ekskavatorius Daewoo Doosan 210 W (121 kW) dirbs apie 150 val. per metus ir sunaudos apie 0,9 t dyzelinio kuro, krautuvas-ekskavatorius Komatsu WB97S (84 kW) dirbs apie 100 val. per metus ir sunaudos apie 0,6 t dyzelinio kuro, krautuvas AMKODOR TO-28A (109 kW) dirbs apie 150 val. per metus ir sunaudos apie 0,8 t dyzelinio kuro, sunkvežimis Iveco AD 190T31 (10 t) nuvažiuodamas sąlygiu 1 km atstumą sunaudos apie 0,5 t dyzelinio kuro.

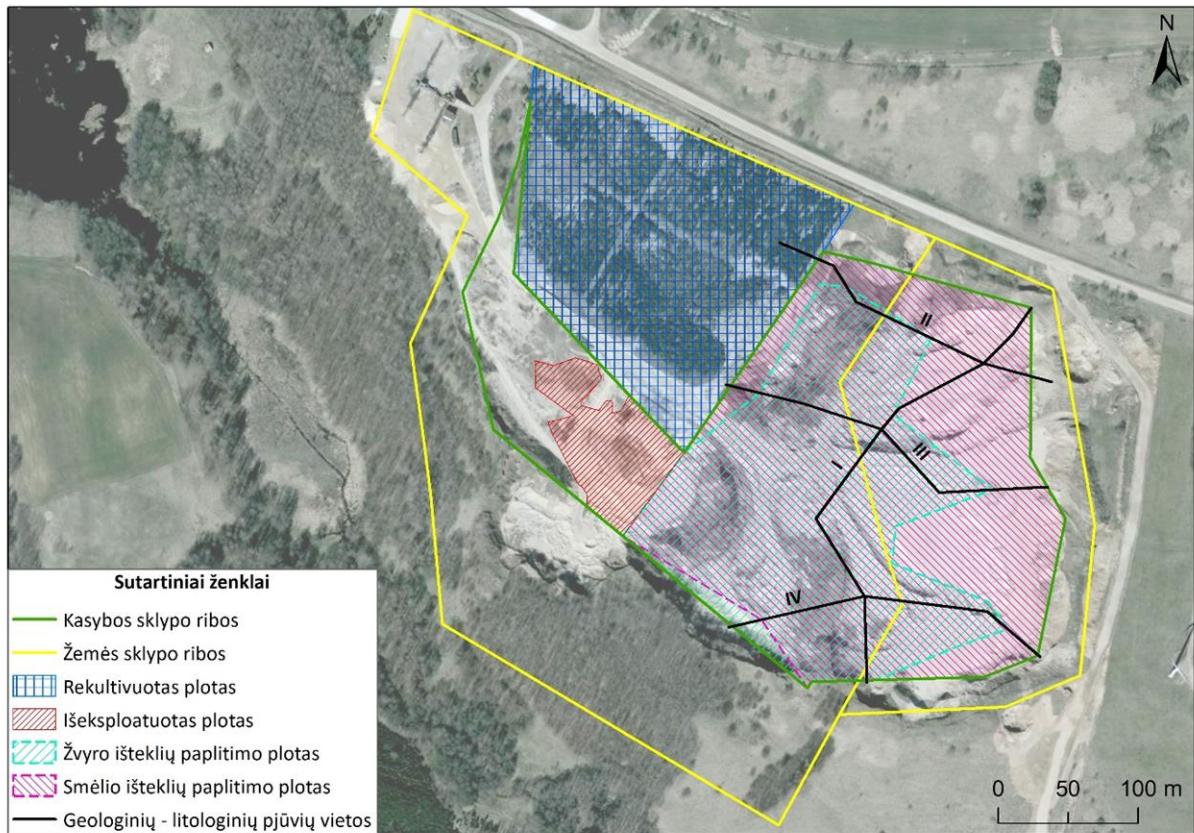
Karjero eksplotavimo metu darbuotojų buitinėse patalpose susidarys buitinės nuotekos. Karjere bus naudojamas uždaro tipo rezervuaras buitinė nuotekų kaupimui ir biotualetas. Nuotekos bus išvežamos nuotekas tvarkančios įmonės pagal nustatyta grafiką.

Tęsiant gavybos darbus Graužinių smėlio ir žvyro telkinio gavybos darbų frontui pasiekus neeksploatuotą telkinio dalį bus atliekami karjero nuodangos darbai. Beveik aplink visą karjerą supilti augalinio sluoksnio ir mineralinės dangos sąvartos.

Dirvožemis galės būti panaudojamas kituose objektuose, prieš tai suderinus dirvožemio panaudojimo galimybes konkrečiuose objektuose su Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamento Vilkaviškio rajono agentūra. Pagal saugomą rūšių informacinės sistemos duomenis, dėl 2002 m. aptiktos smėlinės auslindos buveinės, telkinys bus rekultivuojamas nulėkštinant karjero šlaitus ir paliekamas smėlingas paviršius, kaip tinkama terpė smėlinių auslindų buveinėms susidaryti.

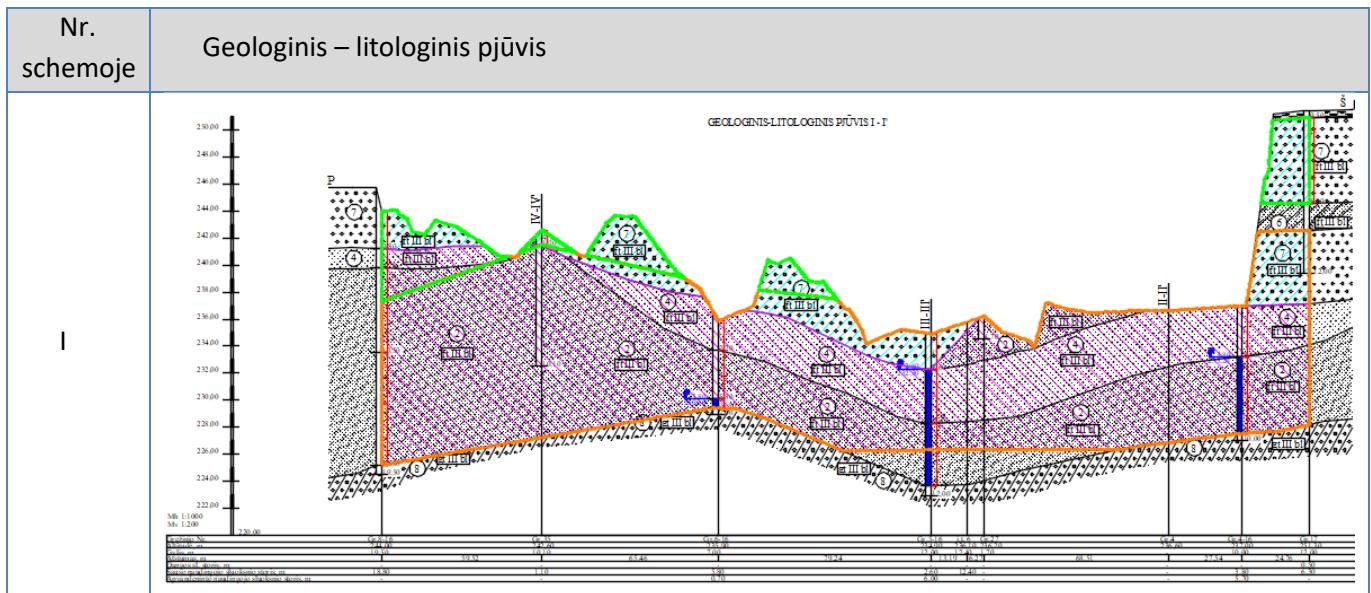
Naudingają iškaseną sudaro jvairaus stambumo smėlis ir žvyras. Smėlio sluoksnio vidutinis storis – 8,8 m, žvyro vidutinis sluoksnio storis – 2,8 m. Įgyvendinant PŪV 10,57 ha plote iš viso bus iškasta apie 800,0 tūkst. m³ smėlio ir žvyro išteklių, apie 18,0 tūkst. m³ per metus. Gavybos darbai truks apie 45 metus.

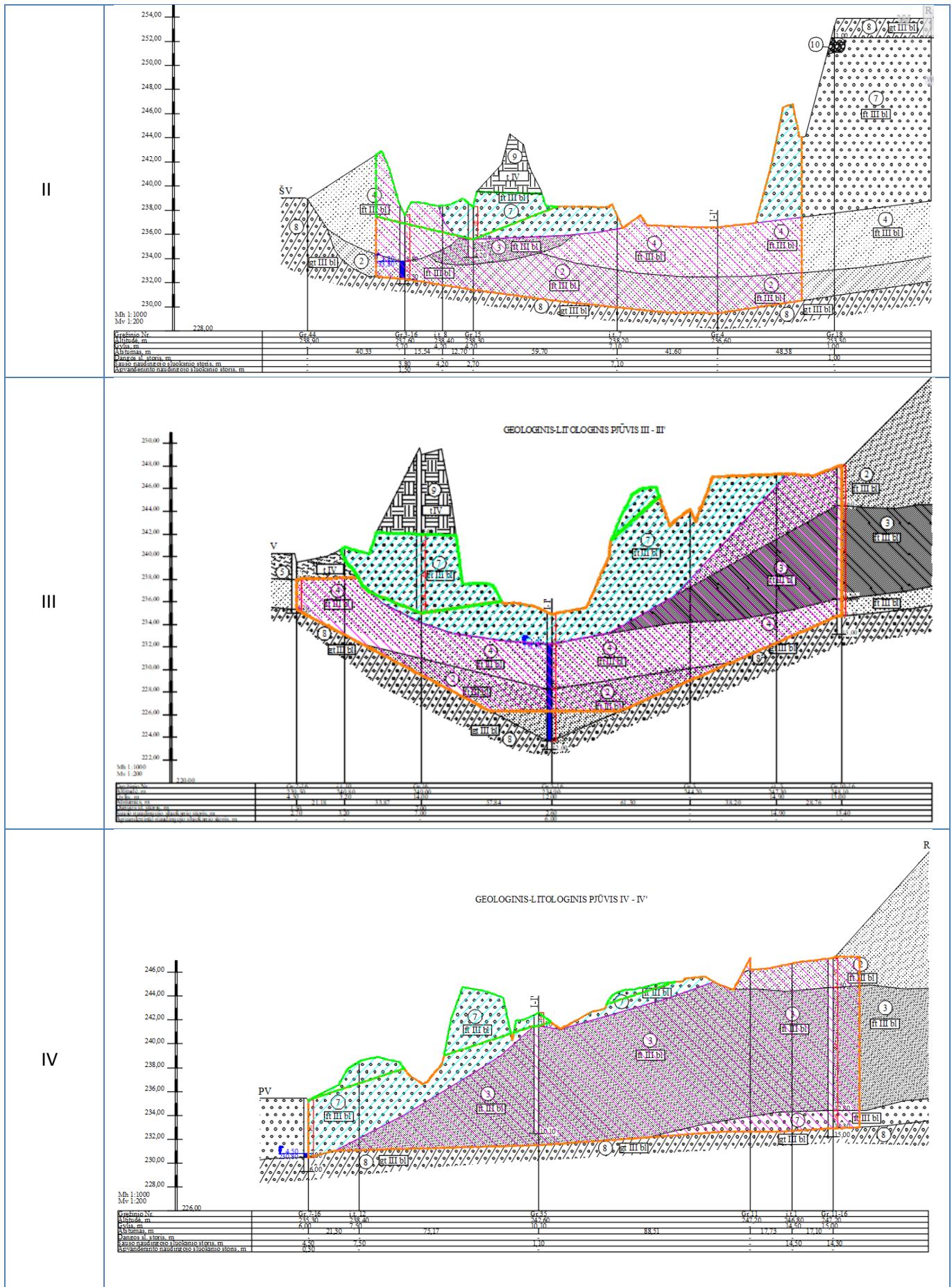
PŪV įgyvendinimo metu bus tesiama eksplotacija Graužinių smėlio ir žvyro telkinio, telkinio teritorijoje reljefo aukštis vidutiniškai pažemės apie 12,0 m (analizuojamos situacijos schema pateikta 1 pav. ir 1 lent.).

1 Pav. Situacijos schema [31]

1 Lentelė. Analizuojamo karjero geologiniai - litologiniai pjūviai [31]

Sutartiniai ženklai					
SUTARTINIAI ŽENKLAI					
	Dirvožemis		Smėlis stambus su organikos priemaiša		Išteklių apskaičiavimo kontūras (1984-2001 m.)
	Smėlis smulkus		Smėlis smulkus molingas		Išteklių apskaičiavimo kontūras (2017 m.)
	Smėlis dulkingas		Priemolis		Smėlio išteklių kontūras
	Smėlis vidutinio stambumo		Piltas gruntas		Žvyro išteklių kontūras
	Smėlis stambus su organikos priemaiša		Rieduliai		Vandens lygis ir altitudė, m
					Pavazdžio Nr. ir émimo intervalas
					Sluoksnio/gręžinio gylys, m
					Technogeniniai dariniai

3.2 Projekto įgyvendinimo etapai

Planuojami naudoti Graužinių smėlio ir žvyro telkinio ištekliai bus pradėti eksploatuoti parengus telkinio naudojimo projekto papildymą. Planuojamas metinis žaliaivos poreikis – apie 18,0 tūkst. m³. Esant tokiam eksploatacijos tempui, gavybos darbai telkinyje, preliminariai įvertinus susidarysančius telkinio išteklių nuostolius šlaituose ir kituose telkinio plotuose, truks apie 45 metus, nuo 2017 iki 2061 m.

3.3 PŪV variantai ir alternatyvos

Vietos alternatyvos:

- „0 alternatyva“. Analizuojama esama situacija.
- „Projekto alternatyva“. Analizuojama užsakovo siūloma alternatyva.

Kitos alternatyvos:

- Poveikio aplinkai vertinimo metu gali būti nagrinėjamos technologinės, transportavimo, priemonių alternatyvos.

3.4 Planuojamos ūkinės veiklos sklypo aprašymas

PŪV numatoma vykdyti 2 naudingų išteklių teritorijoms priskirtuose žemės sklypuose (kad. Nr. 3920/0005:71, 3920/0005:7), kuriuos pagal 1998 m. lapkričio 12 d. ir 2001 m. spalio 5 d. Valstybinės žemės nuomas sutartis Nr. NV 39/98-R-125 ir Nr. 39/2001-A780 nuomoja VI „Marijampolės regiono kelias“. Telkinys vakarinėje ir pietvakarinėje dalyje ribojasi su žemės ūkio paskirties žemės sklypu, pietinėje ir rytinėje dalyje telkinys ribojasi su naudingų išteklių teritorijoms priskirtais žemės sklypais. Šiaurinėje ir šiaurės rytinėje dalyje telkinys ribojasi su rajoniniu keliu Nr. 5117 Gražiškiai – Vygreliai – Beržynai ir jo apsaugine zona.

Tyrinėtas plotas yra eksploatuojamame karjere. Žemės sklypų (kad. Nr. 3920/0005:71, 3920/0005:7), kurių bendras plotas – 18,81 ha, pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – naudingų iškasenų teritorijos.

PŪV žemės sklypams nustatyti šie žemės sklypo naudojimo apribojimai:

Sklypas kad. Nr. 3920/0005:71

VI – elektros linijų apsaugos zonas;

II – kelių apsaugos zonas.

Sklypas kad. Nr. 3920/0005:7

XXIX – paviršinio vandens telkiniių apsaugos zonas ir pakrantės apsaugos juostos;

II – kelių apsaugos zonas;

VI – elektros linijų apsaugos zonas.

PŪV žemės sklypai vakarinėje ir pietvakarinėje dalyje ribojasi su privačios nuosavybės teisėmis Renate Isolde Peetz valdomu žemės ūkio žemės sklypu (kad. Nr. 3920/0005:5715 (18,054 ha plotas). Žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos:

Sklypas kad. Nr. 3920/0005:5715

XXX – pelkės ir šaltynai;

XXIX – paviršinio vandens telkinijų apsaugos zonas;

XXVIII – vandens telkiniai;

XXVI – miško naudojimo apribojimai;

VI – elektros linijų apsaugos zonas;

II – kelių apsaugos zonas.

Pietinėje ir rytinėje dalyje ribojasi su naudingujų iškasenų teritorijoms priskirtais žemės sklypais, kurie priklauso Airidui ir Rimutei Deltuvoms (kad. Nr. 3920/0005:5710, plotas – 3,4978 ha) ir pagal 2014 m. liepos 1 d. sudarytą Valstybinės žemės sklypo nuomos sutartį Nr. 19 SŽN-128 UAB „Suvalkijos akmuo“ (kad. Nr. 3920/0005:11, plotas – 1,7257 ha). Žemės sklypams nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

Sklypas kad. Nr. 3920/0005:5710

XXIX – paviršinio vandens telkinijų apsaugos zonas.

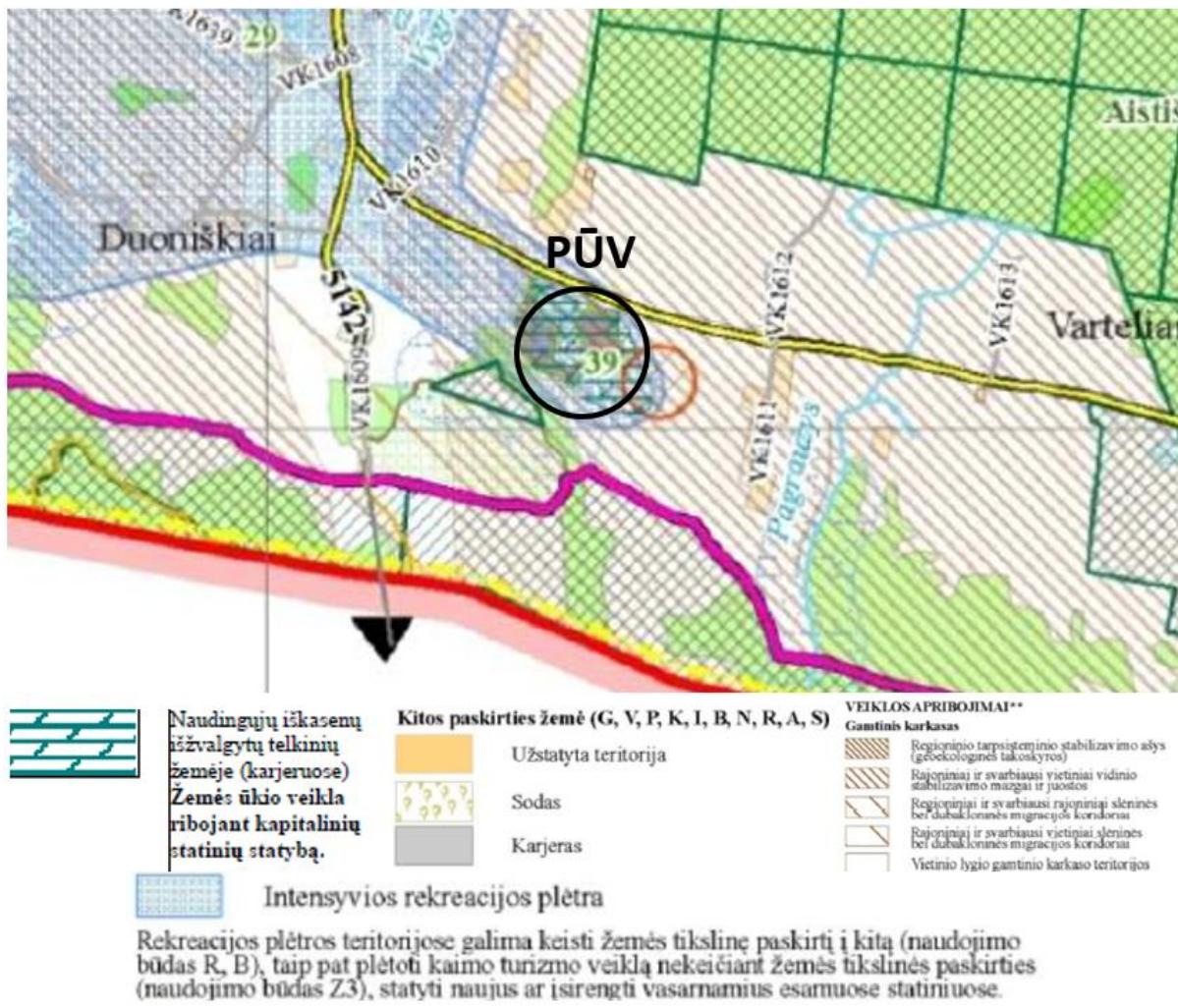
Sklypas kad. Nr. 3920/0005:11

VI – elektros linijų apsaugos zonas;

II – kelių apsaugos zonas.

Telkinio šiaurinėje ir šiaurės rytinėje dalyje praeina rajoninis kelias Nr. 5117 Gražiškiai – Vygreliai – Beržynai. Žaliavos transportavimui bus naudojamas esamas karjero kelias, kuris įsijugnai į anksčiau minėta rajoninį kelią. Artimiausia gyvenamoji teritorija Graužinių kaimas. Taip pat palei rajoninį kelią praeina ir ETL apsaugos zona.

Vilkaviškio rajono savivaldybės bendrojo plano sprendiniuose planuojamos ūkinės veiklos teritorija pagal funkcinio prioriteto zonas priskiriama naudingujų iškasenų išžvalgytoms teritorijoms, kurių paskirtis karjerų kasyba su tam tikrais veiklos apribojimai dėl gamtinio karkaso ir intensyvios rekreacinės plėtros zonų (žr. 2 pav.).

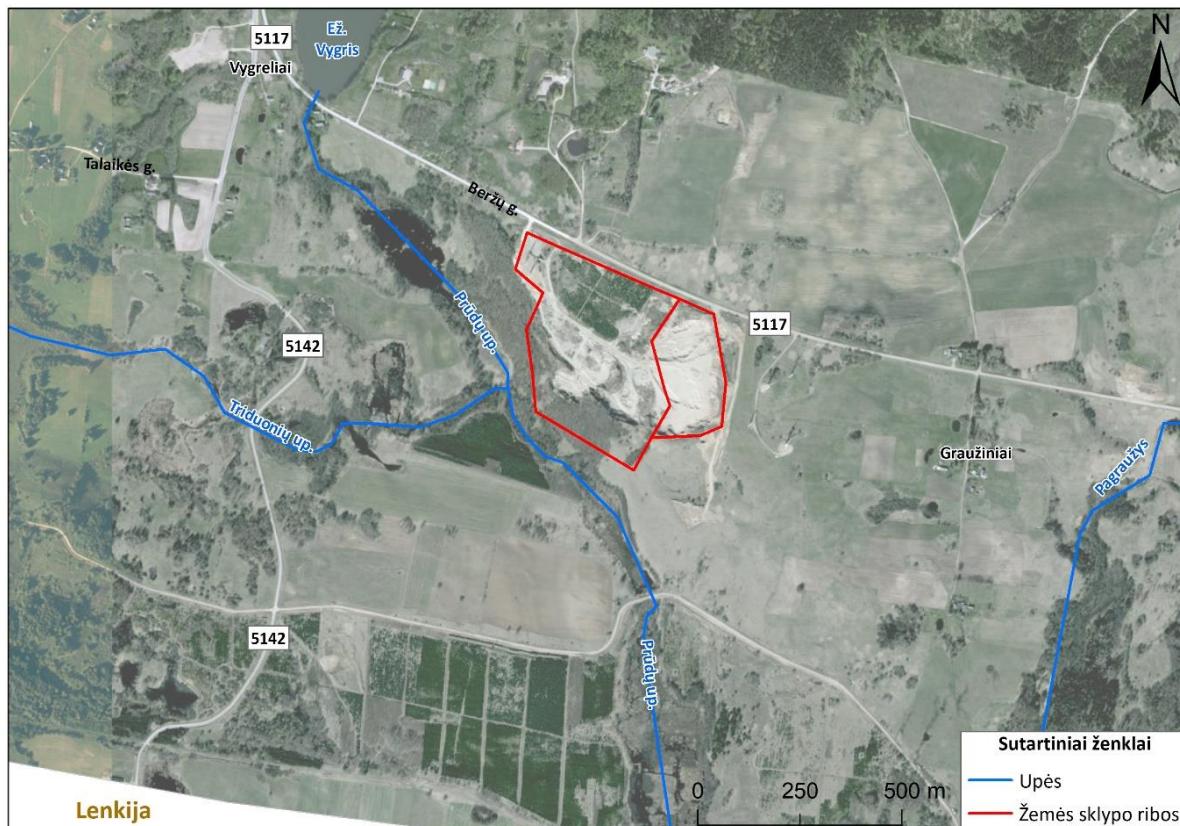

2 pav. Išstrauka iš Vilkaviškio rajono savivaldybės bendrojo plano sprendinių žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinio

4 TERITORIJOS ĮVERTINIMAS

4.1 Administracinė priklausomybė, gyvenamoji, visuomeninė-komercinė aplinka

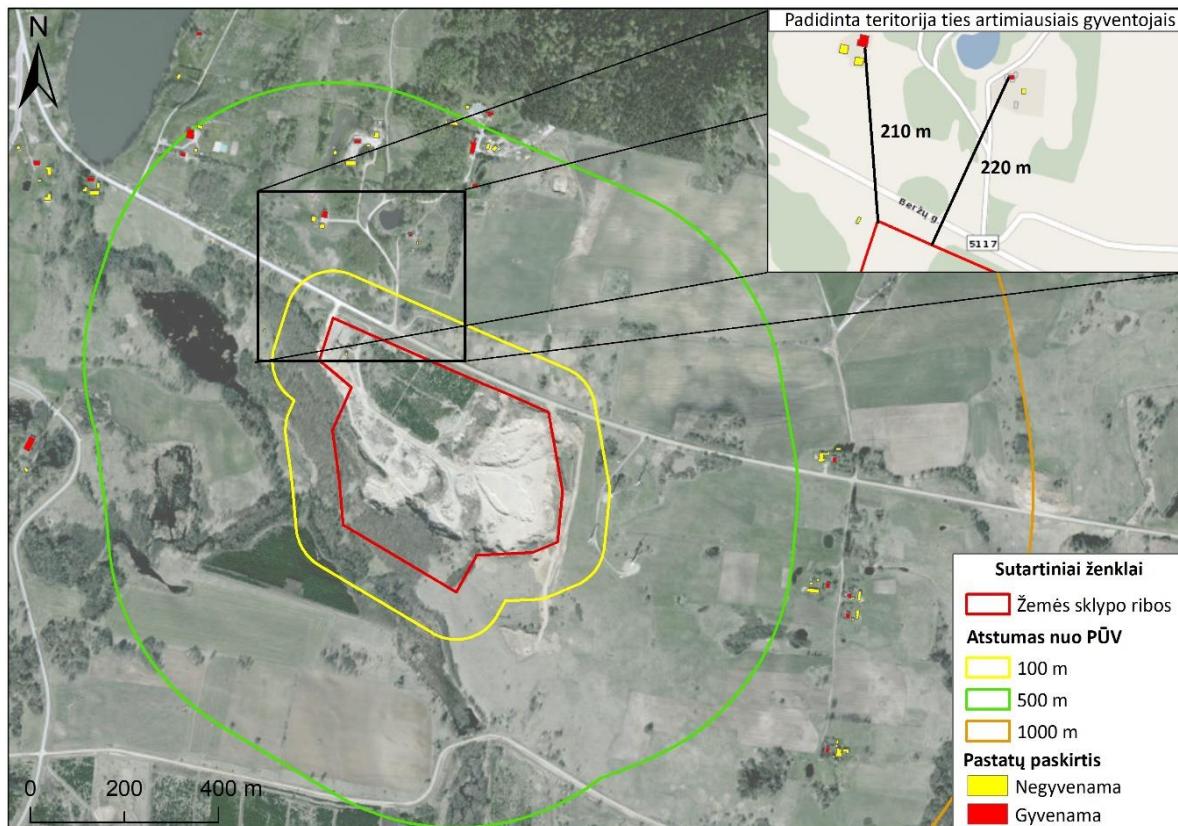
Planuojama ūkinė veikla bus vykdoma Marijampolės apskrityje, Vilkaviškio rajone, Gražiskių seniūnijoje, Graužinių kaimo teritorijoje. Administraciniu požiūriu PŪV yra apie 0,5 km į vakarus nuo Graužinių kaimo, apie 20 m atstumu į pietus nuo rajoninio kelio Nr. 5117 Gražiskiai – Vygreliai – Beržynai, apie 0,5 km atstumu į pietryčius nuo Vygrelių kaimo (žr. 3 pav.).

3 pav. Projekto aplinka

PŪV artimiausios gyvenamos teritorijos yra už 580 m į rytus esantis Graužinių kaimas (2011 metų gyventojų surašymo duomenimis Jame gyveno 10 gyventojų), už 0,8 km į šiaurės vakarus esantis Vygrėlių kaimas (2011 metų gyventojų surašymo duomenimis Jame gyveno 34 gyventojų), už 6,4 km į šiaurės vakarus esantis Gražiškių miestelis (2011 metų gyventojų surašymo duomenimis Jame gyveno 349 gyventojai).

Nuo PŪV 100 metru atstumu nėra nei vieno gyvenamosios paskirties pastato, 500 m atstumu aptinkami 6 gyvenamosios paskirties pastatai kuriuose apytiksliai gyvena 18 gyventojų, 1000 m atstumu fiksuojamas viso 21 gyvenamosios paskirties pastatas kuriuose apytikriai gyvena 63 gyventojai (žr. 4 pav.).

4 pav. Artimiausių gyvenamujų ir negyvenamujų pastatytių situacijos schema

4.1 Aplinkos kokybė

Analizuojamai teritorijai oro taršos sklaidos žemėlapiai nėra parengti, o veikiančios OKT stotelės yra įrengtos toliau nei 2 km spinduliu. Esama oro tarša identifikuota pagal Aplinkos apsaugos agentūros internetiniame puslapyje pateiktas Marijampolės regiono santykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertes (<http://oras.gamta.lt>). Metinės oro teršalų (anglies monoksido CO, kietujų dalelių KD₁₀, KD_{2,5}, azoto diokso NO₂, sieros diokso SO₂) koncentracijos aplinkos ore ribinių verčių šioje teritorijoje neviršija.

Duomenų apie triukšmo lygi analizuojamoje teritorijoje nėra. Pagrindinis triukšmo šaltinis analizuojamoje teritorijoje (neskaitant pačio esamo karjero veiklos) yra rajoninės reikšmės kelio Nr. 5117 Gražiskiai–Vygreliai–Beržynai judantis transportas. Eismo intensyvumas kelyje labai nedidelis–per parą keliu pravažiuoja tik apie 50 automobilių. Duomenų apie kokią kitą triukšmingą veiklą (taip pat apie pramonės ar stambius ūkio objektus) analizuojamoje teritorijoje ar jos gretimybėse nėra.

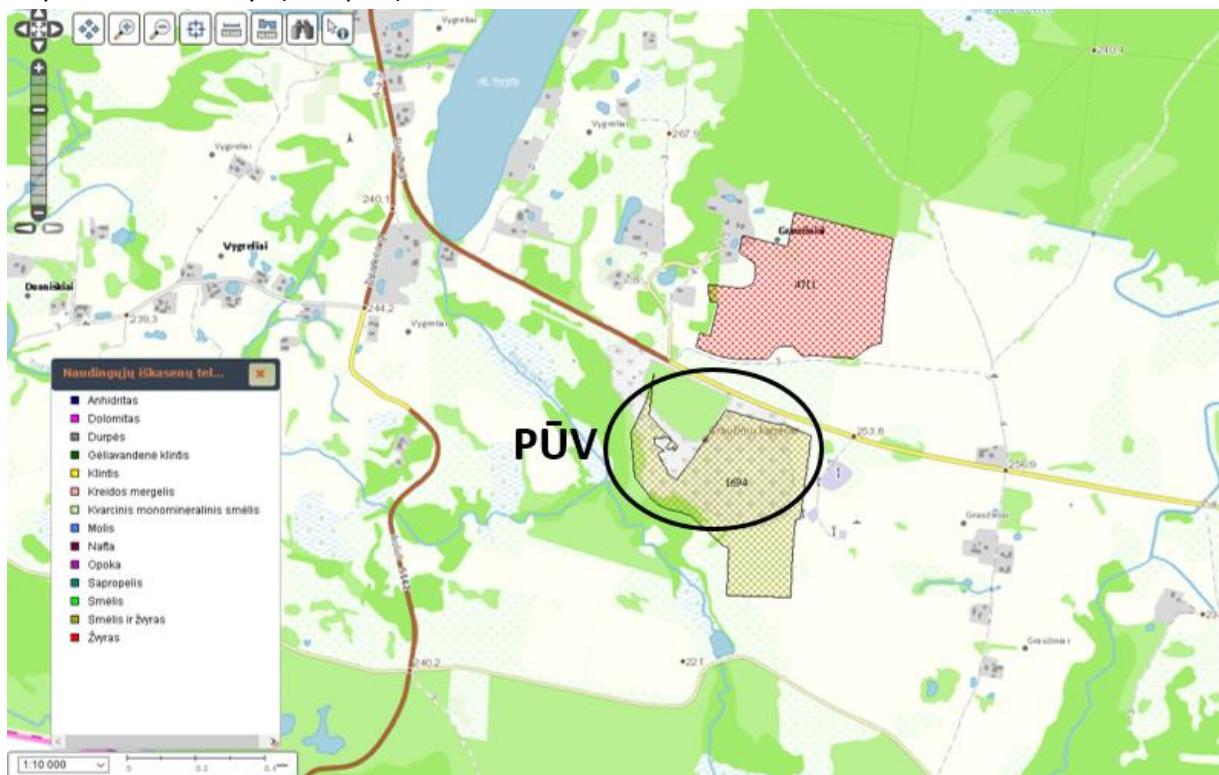
4.2 Žemės gelmės

Naudingają iškaseną sudaro kraštinių darinių fliuvioglacialinės kilmės (ft III bl) nuogulos, tai yra įvairaus stambumo smėlis ir žvyras. Smėlio sluoksnio storis kinta nuo 2,7 iki 16,0 m, vidutinis – 8,8 m, žvyro sluoksnio storis kinta nuo 1,5 iki 4,8 m, vidutinis – 2,8 m (žr. 1 pav. ir 1 lent.).

PŪV yra Graužinių smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimas. Papildoma žvalgyba vykdyta 2016 m. gruodžio mėn. 6,69 ha plote į gylį nuo 1984, 2001 m. išteklių apskaičiavimo kontūro. Graužinių smėlio ir žvyro telkinyje 2017 m. kovo 9 d. Nr. 1-54 Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymu 6,54 ha plote aprobuota 643,0 tūkst. m³ smėlio išteklių, 3,82 ha plote – 55,0 tūkst. m³ žvyro išteklių, kurie yra detaliai išžvalgyti spėjamai vertingi (IK 331). Taip pat aprobuoti ištekliai esantys 1984 m. detaliai išžvalgytų išteklių apskaičiavimo kontūre, ištekliai patvirtinti TIK 1984-

12-12 posėdyje protokolu Nr. 21 (330) bei 2001 m. detaliai išžvalgytų išteklių apskaičiavimo kontūre, ištekliai aprobuoti Valstybinės naudingųjų iškasenų išteklių komisijos 2001-01-30 posėdyje protokolu Nr. 1 (127). Bendras išteklių kiekis telkinyje – 10,57 ha plote 949,0 tūkst. m³, iš kurių 6,69 ha plote 643,0 tūkst. m³ smėlio ir 10,57 ha plote 306,0 tūkst. m³ žvyro išteklių.

Artimiausias PŪV atžvilgiu esantis Graužinių II žvyro naudingųjų iškasenų telkinys (telkinio kodas 4711) nuo PŪV yra nutolęs ~150 m šiaurės kryptimi, taip pat už 7,9 km nuo telkinio į vakarus nutolęs Pavištyčio smėlio telkinys (žr. 5 pav.).

5 pav. Arčiausiai PUV esančių naudingųjų iškasenų telkinių ribos (šaltinis:
<https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>)

Artimiausia naudojama vandenvietė nuo PUV teritorijos nutolusi apie 4,7 km šiaurės rytų kryptimi, Aistiškių kaimo ribose, tai Aistiškių (Kalvarijos raj.) geriamojo gėlo vandens vandenvietė ((registro Nr. 4924) žr. 6 pav.).

6 pav. Arčiausiai PŪV esančios požeminio vandens vandenvietės (šaltinis:
<https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>)

Artimiausias geotopas nuo PŪV teritorijos nutolęs apie 6,2 km vakarų kryptimi netoli Janaukos kaimo, ties Latvijos ir Lenkijos respublikų bendraja valstybine siena, tai Dunojaus kalva II, kuri yra Vištyčio regiono parko, Grybingirio rezervato ribose (registro Nr. 391).

Informacijos apie aktyvius geologinius procesus ir reiškinius artimoje aplinkoje kurioje numatoma vykdyti PŪV nėra.

4.3 Gamtinė aplinka, saugomos teritorijos, biologinė jvairovė

Paviršinis vanduo

PŪV nepatenka į vandens telkinių apsaugos zonų ir juostų ribas atsižvelgiant į tai veikla nepažeidžia paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų apsaugos reglamentą, patvirtintą aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 su pakeitimais.

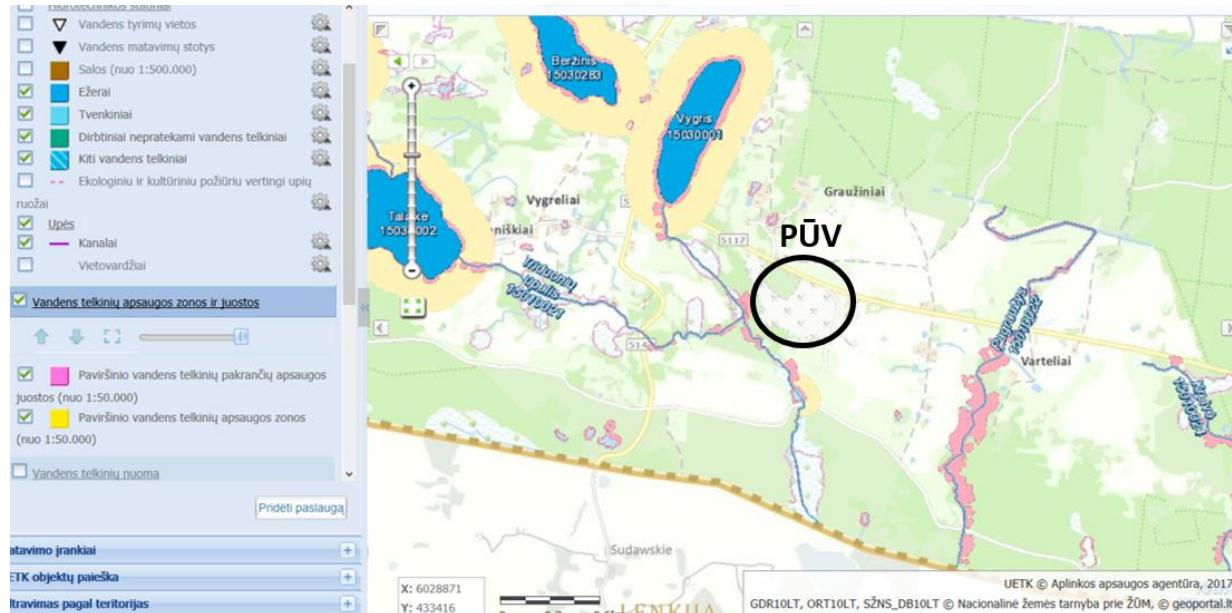
Planuojama ūkinė veikla yra už upelio apsaugos juostos ribų. Artimiausio atviri vandens telkiniai yra 70 m nuo analizuojamos sklypo ribos (žr. 7 pav.):

- Up. Prūdų (Kad. Nr. 15010020), nutolęs 70 m pietų – vakarų kryptimi;
- Up. Triduonis (Kad. Nr. 15010021), nutolęs apie 80 m pietų – vakarų kryptimi;
- Ež. Vygris (Kad. Nr. 15030001), nutolęs apie 570 m šiaurės vakarių kryptimi;
- Up. Pagraužys (Kad. Nr. 15010022), nutolęs apie 900 m rytų kryptimi;
- Ež. Beržinis (Kad. Nr. 15030283), nutolęs apie 1200 m šiaurės vakarų kryptimi;
- Ež. Talaikė (Kad. Nr. 15030002), nutolęs apie 1800 m vakarų kryptimi;
- Up. Kreivė (Kad. Nr. 15010024), nutolęs apie 1900 m rytų kryptimi.

Gruntinis vanduo

Gruntinis vanduo lauko darbų metu [31] buvo aptiktas 6 gręžiniuose 2,6-5,8 m gylyje nuo žemės paviršiaus, ties 226,00-233,80 m altitude. Gruntinio vandens horizontas žemėja pietų, pietvakarių

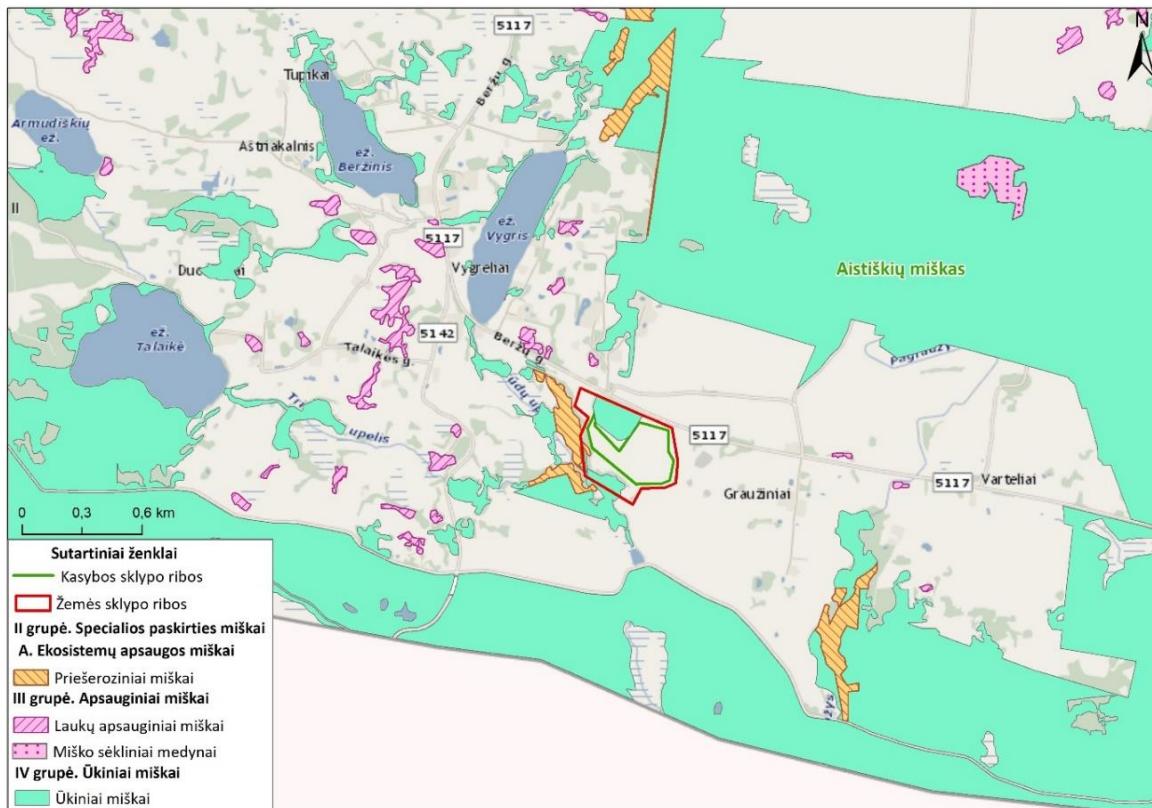
kryptimi, link Prūdų upelio. Gruntinį vandenį talpina jvairaus stambumo smėlis ir žvyras, o vandensparą sudaro moreninis priemolis. Gruntinis vanduo maitinamas atsmoferiniais krituliais, todėl jo lygis telkinyje kinta priklausomai nuo sezono. Pagal telkinio hidrogeologines sąlygas išeksploatavus telkinį naudingojo sluoksnio pade lokalai susidarys nedideli vandens telkiniai, tačiau atliekant išeksploatuoto ploto dugno lyginimo darbus jie bus užlyginti, o vėliau ir visa teritorija rekultivuojama.

7 pav. Arčiausiai PŪV esantys vandens telkiniai (Šaltinis: Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastras (UETK))

Miškai:

Analizuojama teritorija yra mozaikiškai išsidėščiusių miško salų apsuptyje vietovėje. Dalis žemės sklypo ribų persidengia su ūkiniais ir ekosistemų apsauginiais priešeroziniais miškais, tačiau esami aplinkiniai miškai nepatenka į kasybos sklypo ribas ir dėl karjero eksplotacijos miško žemės paskirties keitimas ar jo kirtimas nebus reikalingas. Kitų arčiausiai PŪV esančių miškų didžiąją dalį sudaro IV grupės ūkiniai miškai, tai pat yra aptinkama II grupės specialiosios paskirties ekosistemų apsauginių miškų ir III grupės apsauginių miškų (žr. 8 pav.).

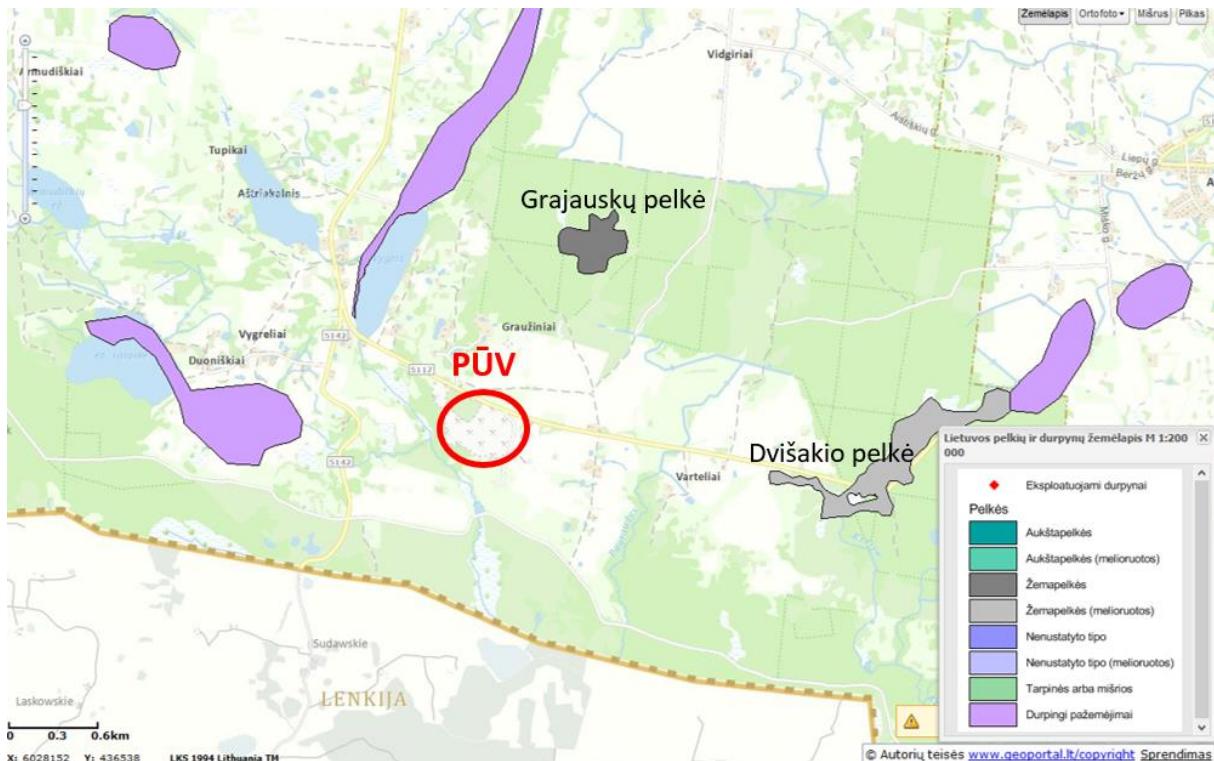
8 Pav. Analizuojamos teritorijos ir miškų situacijos schema (šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba 2017 m.)

Pelkės ir durpynai:

PŪV teritorijoje ar jos gretimybėje nėra aptinkama pelkių ar durpynų, atstumas iki artimiausio durpingo pažemėjimo yra didesnis kaip 800 m (žr. 9 pav.).

Artimiausios pelkės ir durpynai:

- Melioruotas bevardis durpingas pažemėjimas, nuo PŪV nutolęs apie 800 m šiaurės – šiaurės vakarų kryptimi;
- Melioruotas bevardis durpingas pažemėjimas, nuo PŪV nutolęs apie 1000 m vakarų kryptimi;
- Grajauskų žemapelkė, nuo PŪV nutolusi apie 1100 m šiaurės kryptimi;
- Dvišakio melioruota žemapelkė, nuo PŪV nutolusi apie 1800 m rytų kryptimi;
- Melioruotas bevardis durpingas pažemėjimas, nuo PŪV nutolęs apie 2850 m šiaurės vakarų kryptimi;
- Melioruotas bevardis durpingas pažemėjimas, nuo PŪV nutolęs apie 3400 m rytų kryptimi;
- Melioruotas bevardis durpingas pažemėjimas, nuo PŪV nutolęs apie 4240 m rytų kryptimi.

9 pav. arčiausiai PŪV esančios pelkės ir durpynai įtrauktos į Lietuvos pelkių ir durpynų kadastrą

Saugomos teritorijos:

Remiantis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos informacinės sistemos „Lietuvos saugomų teritorijų valstybės kadastro“ duomenimis PŪV įsaugomos teritorijos nepatenka.

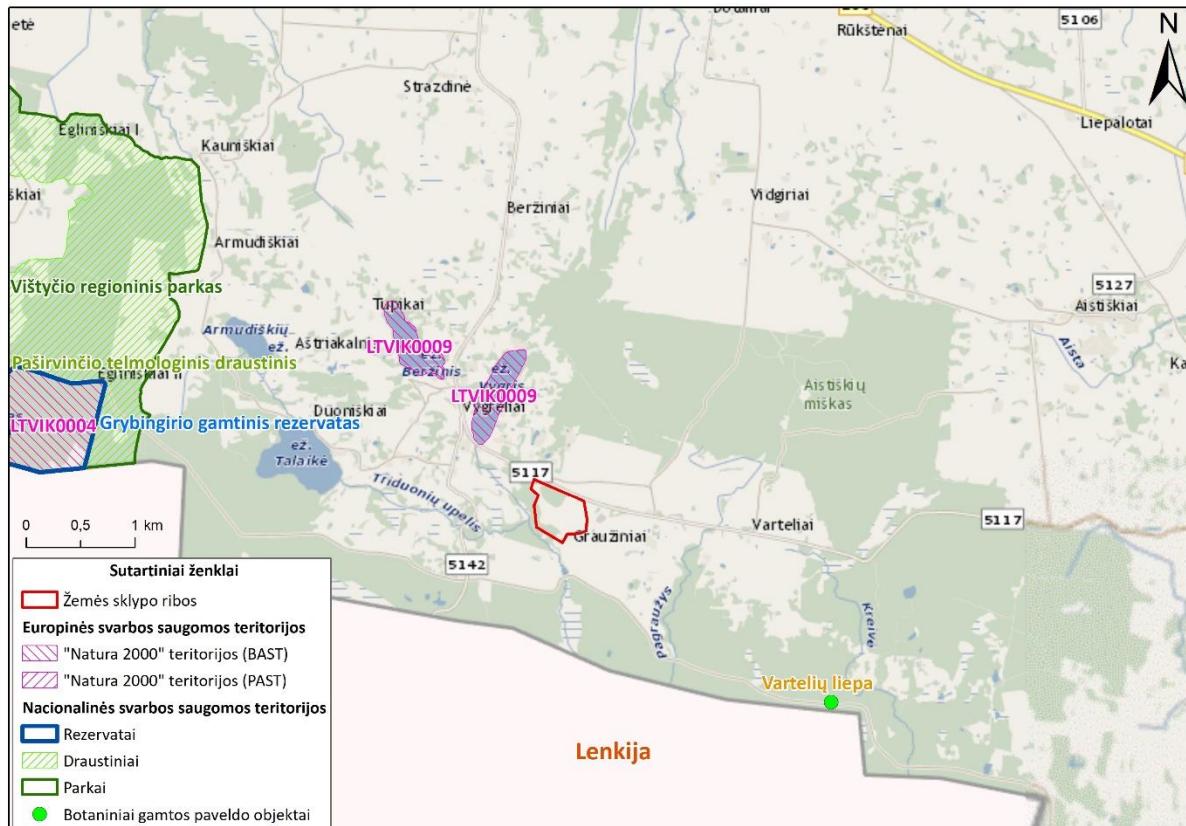
Europinės svarbos saugomos teritorijos, nutolę didesniu kaip 570 m atstumu šiaurės vakarų kryptimi (žr. 10 pav.):

- Vygris ir Beržinis – buveinių apsaugai svarbi teritorija (BAST) (LTVIK0009), nuo PŪV nutolusi ~570 m atstumu šiaurės vakarų kryptimi. Tai 35,972284 ha saugoma teritorija. Steigimo data – 2016 m. rugpjūčio 9 d. Steigimo tikslas - 3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis;
- Grybingirio miškas – buveinių apsaugai svarbi teritorija (BAST) (LTVIK0004), nuo PŪV nutolusi ~4 km atstumu vakarų kryptimi. Tai 372,072727 ha saugoma teritorija. Steigimo data – 2007 m. sausio 4 d. Steigimo tikslas - 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 9160 Skroblynai; 91E0 Aliuviniai miškai.

Nacionalinės svarbos saugomos teritorijos, nutolę didesniu kaip 3,5 km atstumu vakarų, o gamtos paveldo botaninis objektas nutolęs didesniu kaip 2,7 km atstumu:

- Grybingirio gamtinis rezervatas, nuo PŪV nutolęs ~4 km atstumu vakarų kryptimi, teritorijos plotas 372,07273 ha. Steigimo tikslas: išsaugoti ūkinės veiklos beveik neliestus Sūduvos aukštumos mišriuosius miškus su augalų ir gyvūnų rūsių įvairove, didžiojo skydvabaliu, machaono, juodojo peslio ir kitų gyvūnų rūsių buveines, visa saugoma teritorija turi buveinių apsaugai svarbios teritorijos statusą;
- Stirniškių geomorfologinis draustinis, nuo PŪV nutolęs 3,5 km atstumu vakarų – šiaurės vakarų kryptimi, teritorijos plotas 472,41611 ha. Steigimo tikslas: išsaugoti raiškų moreninį šlaitą ir keimines kalvas;

- Vištyčio regioninis parkas, nuo PŪV nutolęs ~3,5 km atstumu vakarų – šiaurės vakarų kryptimi, teritorijos plotas 10428,568931 ha. Steigimo tikslas: kurios steigimo tikslas išsaugoti Sūduvos kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertėbes;
- Vartelių liepa – botaninis gamtos paveldo objektas, nuo PŪV nutolęs ~2,7 km atstumu pietryčių kryptimi. Steigimo tikslas: išsaugoti įspūdingų matmenų mažalapę liepą (*Tilia cordata Mill.*).

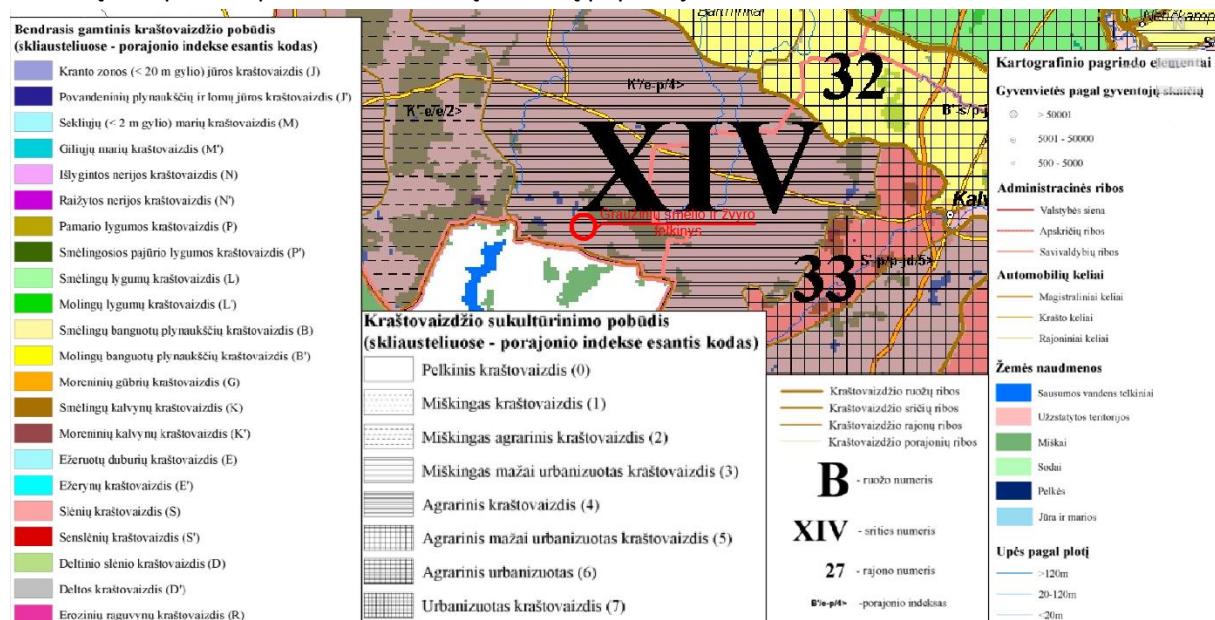
10 pav. Arčiausiai PŪV esančios nacionalinės ir europinės svarbos saugomos teritorijos (duomenys iš LR Saugomų teritorijų valstybės kadastro 2017 m.)

Remiantis LR Aplinkos ministerijos saugomų rūsių informacinės sistemos „Lietuvos teritorijos natūralioje gamtinėje aplinkoje gyvenančių ar laikinai esančių saugomų laukinių gyvūnų, augalų ir grybų rūsių informacinė sistema“ duomenimis, PŪV teritorijoje 2002 m. buvo aptikta ir identikuota smėlinės auslindos radavietė (2 jauni, nesubrendę individai). 660 m atstumu nuo PŪV teritorijos į vakarus ir apie 620 m atstumu į rytus, pietryčius aptiktos baltojo gandro radavietės. 600 m atstumu į šiaurės vakarus nuo PŪV teritorijos aptiktos baltijinės gegūnės ir plačiažnyplių vėžių radavietės.

PŪV teritorijoje 2002 m. aptiktos ir identikuotos smėlinės auslindos rūšies gausumas mūsų šalyje netirtas, monitoringas neatliekamas. Šiuo metu, lyginant su 2002 m. karjere buvusia situacija, karjeras yra praplėstas į rytus ir eksplotuojamas pagal 2010 m. atnaujintą Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos išduotą leidimą naudoti žemės gelmių išteklius Nr. 38p-10. Radavietė buvo užfiksuota taip pat rytinėje eksplotuojamo karjero dalyje, tačiau šiuo metu žemės paviršius 2002 m. identikuotos radavietės zonoje yra apie 10 m žemiau, kadangi per pastaruosius 15 metų buvo vykdoma aktyvi žvyro išteklių gavyba karjere.

4.4 Kraštovaizdis ir žemėnauda

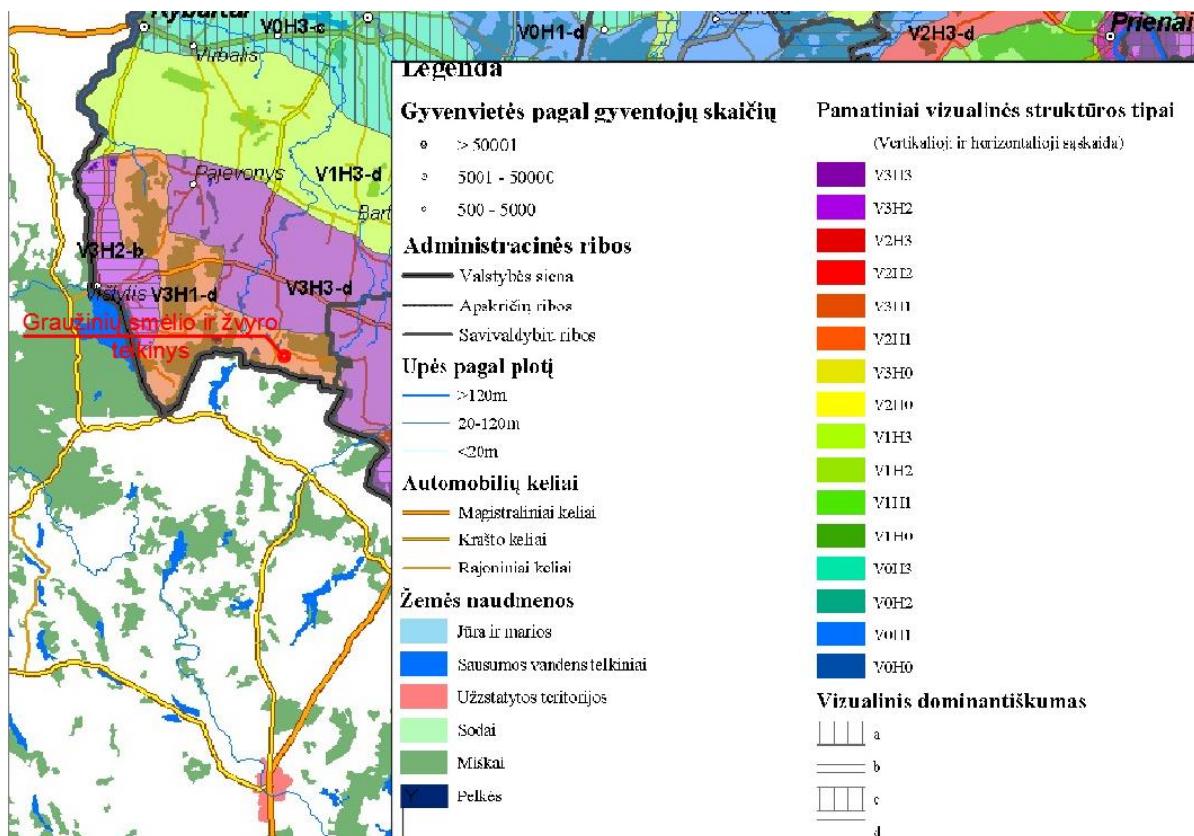
Regioninis kraštovaizdžio pobūdis ir vertės. Planuojama teritorija priskiriama Baltijos aukštumų ruožo(E), Sūduvių aukštumos srities (XIV), Vakarų Jotvingių mažai miškingam agrariniam kalvynui (39) (žr. 11 pav.). Remiantis Lietuvos kraštovaizdžio fiziomorfotopų žemėlapiu, pagal bendrą gamtinį pobūdį – tai stambiakalviai agrariniai moreniniai kalvynai su vyraujančiais eglėlių ir pušų medynais (K'/e-p/4>). Graužinių smėlio ir žvyro telkinys yra Vištyčio-Gražiškių mikrorajone, kurio pietinėje dalyje reljefas yra stačiai kalvotas su gausybe daubų. Šioje vietovėje paplitusios prieledydinės kraštinių darinių fliuvioglacialinės ir glacialinės vėlyvojo Nemuno ledynmečio Baltijos stadijos nuogulos. Tarpliežuviniai moreniniai lankai, masyvai, keiminės kalvos čia kaitaliojasi su ledyninėmis dubumomis, įlomėmis, rinomis, užpildytomis sluoksniuotais smėliais ir žvirgždais. Į vakarus nuo sklypo esantis 4 ezerelių kompleksas priklauso ežeruotų duburių papelkėjusių vietovaizdžiui.

11 pav. Lietuvos kraštovaizdžio fiziomorfotopų žemėlapio fragmentas

Planuojamame teritorijoje vyrauja stipriai kalvotas bei gilių slėnių kraštovaizdis, reljefo altitudės 15 km spinduliu aplink nagrinėjamą vietovę kinta tarp 270 ir 180 m., o pačiame nagrinėjamame sklype – tarp 228,60 iki 260,30 m.

Dideli reljefo peraukštėjimai, raiškios stačiašlaitės formos, įvairūs (lapuočiai/spygliuočiai) mozaikiškai išsidėstę medynai lemia ypač didelj estetinį vietovės potencialą. Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjį Kraštovaizdžio tvarkymo plano (toliau – nacionalinis Kraštovaizdžio planas) Kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo brėžinį, vietovė pasižymi ypač raiškia vertikaliaja sąskaida (stipriai kalvotas bei gilių slėnių kraštovaizdis su 4-5 lygmenų videotopų kompleksais), kur vyrauja pusiau uždaros iš dalies pražvelgiamos erdvės be aiškiai išreikštų dominančių (V3H1 – d) (žr. 12 pav.).

12 pav. Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros žemėlapio fragmentas

PŪV teritorija patenka į ypač saugomą šalies vizualinio estetinio potencialo arealą – Vištyčio-Kalvarijos kalvyną, kuriame būtina taikyti griežčiausius vizualinės apsaugos reikalavimus. Pagal minėto nacionalinio Kraštovaizdžio tvarkymo plano Probleminiu arealu brėžinį, vietovė priskiriama perspektyvinių valstybinių parkų zonai.

Gamtinio karkaso atžvilgiu, pagal minėto nacionalinio Kraštovaizdžio tvarkymo plano Kraštovaizdžio struktūros brėžinį, vietovė patenka į regioninę Baltijos aukštumų ekologinę takoskyrą (jos gana smarkiai žmogaus performuota, žemdirbystės paveikta dalij, kurioje turi būti grąžinami ir gausinami natūralūs kraštovaizdžio elementai), skaidomą vietinių ir rajoninio lygmens migracijos koridorių. Nagrinėjamas sklypas patenka į T2 – ekologinių takoskyrų, kuriose turi būti palaikomas ir stiprinamas kraštovaizdžio natūralumas – zoną. Nagrinėjamos ženkliai natūralesnės (A2 optimalumo klasė) pasienio teritorijos yra svarbus gamtiškas Suvalkijos-Vakarų Dzūkijos sukultūrinto kraštovaizdžio rajono, kuriame dominuoja antropogeninės naudmenos, ekologinis buferis.

Numatant nacionalines kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptis, nacionalinio Kraštovaizdžio plano Reglamentavimo krypčių brėžiniu teritorijai numatoma B tipo – ypatingą konservacinię ir rekreacinię vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir vertybių išsaugojimą užtikrinančią tvarkymo reglamentų formavimo strategija, reikalaujanti integruoti konservacinių apsaugos ir rekreacinių naudojimo prioritetus.

Žemėnauda. PŪV numatoma vykdyti 2 žemės sklypuose (kad. Nr. 3920/0005:71, 3920/0005:7), kuriuos nuomoja VĮ „Marijampolės regiono kelai“ pagal 1998 m. lapkričio 12 d. Valstybinės žemės nuomas sutartj Nr. NV 39/98-R-125 ir pagal 2001 m. spalio 5 d. Valstybinės žemės nuomas sutartj Nr. 39/2001-A780. Žemės sklypuose, kuriuose bus vykdoma PŪV (kad. Nr. 3920/0005:71, 3920/0005:7) bendras plotas – 18,81 ha, pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – naudingųjų iškasenų teritorijos. Vilkaviškio rajono savivaldybės bendrojo plano sprendiniuose planuojamos ūkinės veiklos teritorija pagal funkcinio prioriteto zonas priskiriama naudingųjų iškasenų išžvalgytomis teritorijoms.

Žemės sklypuose, kuriuose planuojama vykdyti ūkinė veikla (kad. Nr. Nr. 3920/0005:71, 3920/0005:7), 0,68 ha plotą sudaro kelių apsaugos ir orinės elektros tiekimo linijos apsaugos zonas. Kitų inžinerinės infrastruktūros elementų nėra. Naujo karjero įvažiavimo-išvažiavimo kelio ir karjero vidaus (technologinių) kelių įrenginėti nereikės, bus naudojami esami keliai.

Beveik visas Graužinių smėlio ir žvyro telkinio paviršius paveiktas gavybos darbų – **paviršius** iškasinėtas, nelygus, absoliutiniai aukščiai kinta nuo 228,60 iki 260,30 m altitudės, santykiniai peraukštėjimai sudaro iki 32,0 m.

Artimiausias vandens telkinys yra maždaug už 70 m į pietvakarius nuo nagrinėjamo objekto. Tai Prūdų upelis, kuris išteka iš Vygrio ežero ir teka link Lenkijos Respublikos.

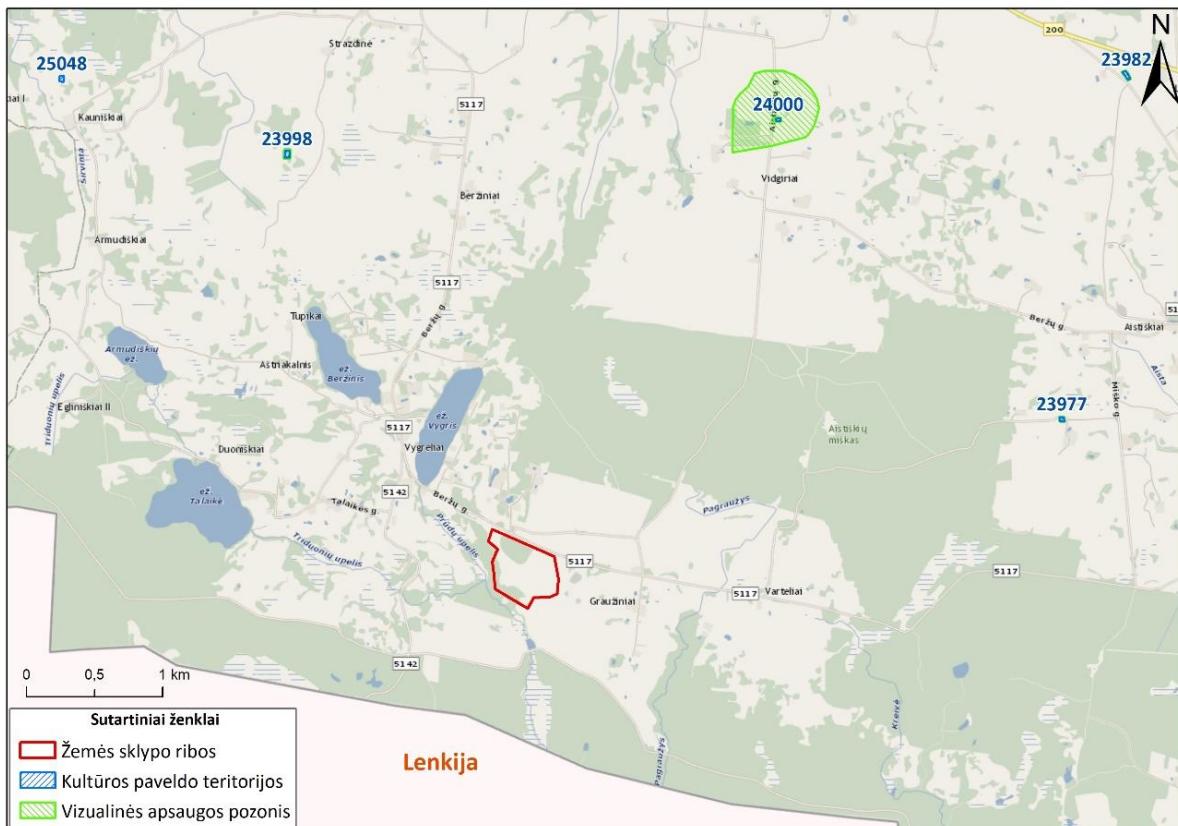
Nagrinėjamo sklypo kraštovaizdžio natūrali struktūra jau pakeista, kadangi čia ilgus metus jau buvo vykdoma naudingųjų iškasenų gavyba. Telkinio plotas, lyginant su viso kraštovaizdžio tipo (moreninių kalvynų) plotu, yra itin mažas, o veikla bus vykdoma tik jau esamo ir dirbtinai pažeisto reljefo zonoje. Vizualinį poveikį silpnina ir tai, kad gavybos sklypą supantys esamų miškų masyvai izoliuoja šią teritoriją nuo svarbiausių rekreacijai reikšmingų apžvalgos taškų saugomose teritorijose.

4.5 Kultūros paveldas

Remiantis Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos „Kultūros vertybių registro“ informacinės sistemos duomenimis PŪV plote kultūros paveldo vertybių nėra (žr. 13 pav.).

Artimiausios kultūros paveldo vertybės:

- Strazdinės k. senosios kapinės (Vilkaviškio r. sav., Strazdinės k. (Gražiškių sen.)), Unik. Nr. 23998, nuo PŪV nutolusios apie 3,1 km. Objektas turi iki 10 m vizualinės apsaugos pozonio ribas;
- Vokiečių senosios kapinės (Vilkaviškio r. sav., Vidgirių k. (Gražiškių sen.)), Unik. Nr. 24000, nuo PŪV nutolę apie 3,6 km. Objektas turi iki 400 m vizualinės apsaugos pozonio ribas;
- Aistiškių k. senosios kapinės vad. Prancūzkapinėmis (Kalvarijos sav., Aistiškių k. (Akmenynų sen.)). Unik. Nr. 23977, nuo PŪV nutolę apie ~3,8 km. Objektas turi iki 10 m vizualinės apsaugos pozonio ribas;
- Kauniškių k. senosios kapinės (Vilkaviškio r. sav., Kauniškių k. (Gražiškių sen.)), Unik. Nr. 25048, nuo PŪV nutolę apie 4,6 km;
- Liepalotų k. senosios kapinės (Kalvarijos sav., Liepalotų k. (Akmenynų sen.)), Unik. Nr. 23982, nuo PŪV nutolę apie 5,5 km.

13 pav. Artimiausi kultūros paveldo objektai (ištrauka iš Kultūros vertybių registro)

5 Vertinami aplinkos elementai, metodai ir priemonės

5.1 Bendroji dalis

Poveikio aplinkai nagrinėjimo laikotarpis:

- Esama situacija.
- Karjero eksploatavimas iki 2061 m ir rekultivavimas.

Nagrinėjami aplinkos elementai:

- Žmogus ir socialinė aplinka (triukšmas, oro kokybė).
- Fizinė ir gyvoji gamta (dirvožemis, žemės gelmės, paviršinis ir požeminis vanduo, kraštovaizdis ir biologinė jvairovė, saugomos teritorijos, saugomos gyvūnų rūšys, gyvosios ir negyvosios gamtos ištekliai).
- Poveikis visuomenės sveikatai.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikis reikšmingai nejtakos kultūros paveldo, kadangi artimiausias kultūros paveldo objektas yra daugiau nei už 3 km.

Vertinimo pagrindas:

- Planuojamos veiklos poveikis aplinkai vertinamas remiantis esamais duomenų šaltiniais (bendrieji planai, kadastrai, elektroninės duomenų bazės, kt.), lauko tyrimais, galiojančiomis Lietuvoje metodikomis, užsienio ir Lietuvos moksline medžiaga. Vertinimui naudojama literatūra pateikta 8 sk. Literatūros sąrašas.

5.2 Triukšmas

PŪV teritorijoje fizikinės taršos susidarymas bus susijęs su karjero eksploatavimo metu atsirandančiu triukšmu. Pagrindiniai triukšmo šaltiniai analizuojamoje teritorijoje bus mobili technika

(kuri naudojama smėlio, žvyro kasimui, krovimui ir transportavimui), žaliavos sijojimo ir trupinimo įrenginiai. Ataskaitoje bus atliekami prognoziniai triukšmo lygio skaičiavimai, sklaidos modeliavimas. Įvertinami veiksnių, nuo kurių priklauso generuojamas triukšmo lygis ir aplinkos veiksnių, nuo kurių priklauso triukšmo sklidimas aplinkoje (reljefas, absorbcinės savybės, inžineriniai statiniai, meteorologinės sąlygos).

Triukšmo lygio skaičiavimai atliekami kompiuterine triukšmo skaičiavimo programa CADNA A 4.0 (metodika „NMPB-Routes-96“ ir ISO 9613-2.). Įvertinamas planuoojamos veiklos skleidžiamo triukšmo atitikimas ribinėms vertėms, nustatytioms žmonių sveikatos apsaugai. Priklausomai nuo gautų rezultatų, gali būti siūlomos triukšmą mažinančios priemonės.

5.3 Aplinkos oro tarša ir klimatas

Oro taršos šaltiniai nagrinėjamoje teritorijoje bus vidaus degimo varikliais varomos transporto priemonės bei krovos (kraunat žaliavą- smėlį bei žvyrą- j autosavivarčius) metu išsiskiriančios kietosios dalelės. Vadovaujantis galiojančiomis LT metodikomis, bus skaičiuojami išsiskiriančią teršalą į atmosferos orą emisijų kiekiei g/s, t/metus Teršalai bus modeliuojami matematiniu modeliu „ISC - AERMOD-View“. AERMOD modelis skirtas pramoninių ir kitų tipų šaltinių ar jų kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje skaičiuoti. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros direktorius 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV – 200 įsakymu „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ LR Aplinkos ministerija AERMOD įvardina kaip vieną iš modelių, kurie gali būti naudojami atliekant strateginį bei išsamų poveikio aplinkai bei sveikatos vertinimus. Gautos teršalų koncentracijos aplinkos ore bus lyginamos su galiojančiomis LT ribinėmis vertėmis. Esant viršijimui, bus siūlomos priemonės.

Atliekamas planuoojamos ūkinės veiklos poveikio klimatui vertinimas, nustatomi planuoojamos ūkinės veiklos ŠESD išmetimo šaltiniai. Tai pat bus analizuojama klimato kaitos poveikis planuojamai veiklai. Atliekamas teritorijos jautrumo ir rizikos dėl klimato kaitos bei reikalingų klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių analizė. Rizikos dėl klimato kaitos vertinimas atliekamas vadovaujantis tarptautinių organizacijų rekomendacijomis, ES ir Lietuvoje atliktomis studijomis.

5.4 Vanduo

Kasant išteklius lokalai susidarys nedideli vandens telkiniai, tačiau vanduo iš karjero nebus dirbtinai siurbiamas. Jokie teršalai į vandens telkinį taip pat nebus išleidžiami. Atliekant išeksploatuoto ploto dugno lyginimo darbus jie bus užlyginti. Planuojama veikla nebus vykdoma pakrančių apsaugos juosteje ir vandens telkinį apsaugos zonoje (nuo plečiamų karjerų nėra nustatomos vandens telkinį apsaugos zonas ir juostos, kuriose būtų ribojama naudingųjų iškasenų gavyba).

Analizuojamoje teritorijoje Gruntinis vanduo maitinamas atmosferiniai krituliai, todėl jo lygis telkinyje kinta priklausomai nuo sezono, tačiau ataskaitoje bus išanalizuotas galimas PŪV poveikis hidrologiniam, hidrogeologiniams režimui, kitiems aplinkos komponentams ir jų tarpusavio sąveikai. Be to, bus išnagrinėtas galimas gruntu vandens teršimas dirbant karjero mechanizmais ir numatytos priemonės tam išvengti.

5.5 Dirvožemis ir žemės gelmės

Pati naudingųjų iškasenų gavyba atviru būdu turi neišvengiamą poveikį žemės paviršiui. Kitaip tokios kategorijos iškasenų kaip žvyras, smėlis ir kt. nebūtų įmanoma išgauti ir panaudoti visuomenės materialinėje gamyboje. Žaliava (naudingoji iškasena) iš telkinio bus išvežta ir pagrinde panaudota kelių tiesimui ir tvarkymui. Iškasus naudingąjį kladą, karjero šlaitai bus nulékštinti. Nuodangos darbų

metu nuimtas dirvožemis sandėliuojamasis karjero pakraščiuose, o vėliau bus panaudotas karjero rekultivavimui.

Vertinime bus atliekama telkinio geologinė analizė, aslos litologinė sudėtis ir kt. Taip pat bus atsižvelgta į galimą poveikį gretimoms teritorijoms.

Ataskaitoje bus įvertinti inžineriniai geologiniai procesai kurie esamuose karjero uose yra susiję su šlaity, bei telkinio pagrindu, kuriuo juda ar ant kurio dirba mechanizmai (tuo pačiu ir juos valdantys darbuotojai) stabilumu. Vertinime bus pateiktos rekomendacijos kurios tinkamai apsaugos nuo nuogriuvų karjero šlaityose, sufozijų bei grunto užmirkimo karjero dugne.

5.6 Saugomos teritorijos, miškai ir biologinė įvairovė

Vertinimas bus atliekamas remiantis saugomu gyvūnu rūsiu ir svarbiu į teritoriją patenkančiu buveiniu natūriniais tyrimais ir esamomis duomenų bazėmis. Vertinant poveikį biologinei įvairovei bus naudojama teritorijų vertės nustatymo metodika. Biologinė įvairovė aprašoma pagal saugomu teritorijų ir valstybiniai miškų kadastruose pateikiamus duomenis, saugomos teritorijas aprašančius teisės aktus ir jose atliktus mokslinius ir natūrinius tyrimus. Vertinant biologinę įvairovę, pagrindinis dėmesys bus skiriamas saugomoms buveinėms ir rūšims (ypatingas dėmesys bus skiriamas teritorijoje aptinkamai smėlinei auslindai (*Labidura riparia*)). Bus analizuojami ir kiti šių teritorijų ir su jomis susiję komponentai (galimi migracijos takai, hidrologiniai ryšiai ir pan.).

Ataskaitoje taip pat bus parengtas rekomendacijos pobūdžio karjero eksploracijos ir rekultivacijos planas, leidžiantis išlaikyti ar pagerinti sąlygas teritorijoje aptinkamoms saugomoms rūšis. Vertinime atidžiai bus atsižvelgta į Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos, raštu Nr. (4)-V3-1751(7.22) pateiktus pasiūlymus.

Poveikiai, kurie bus vertinami dėl planuojamo objekto:

- barjero efektas;
- hidrologinio režimo pokyčiai;
- poveikis žemės kasybos metu;
- netiesioginis ekologinis poveikis dėl taršos, triukšmo, apšvietimo, padidėjusio žmonių lankymosi teritorijoje, adventyvinių rūsių plitimo.

Pagal miškų gamtosauginius planus ir valstybinius miškų kadastro duomenis bus nustatomos kertinės miško buveinės. Duomenys apie miškus bus renkami ir analizuojami pagal Valstybinio miškų kadastro teikiamus duomenis.

5.7 Kraštovaizdis

Kraštovaizdis, gamtinis karkasas, rekreacinės teritorijos.

Vertinant nagrinėjama vietovės kraštovaizdžio morfologinės, ekologinės (gamtinio karkaso), vizualinės struktūros esama būklė ir vertybės regioniniu (Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano duomenimis) mastu, rekreacinių teritorijų išsidėstymas. Atliekamas numatomos veiklos atitinkimo strateginiams tikslams vertinimas (pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą, patvirtintą LR aplinkos ministro įsakymu 2015 m. spalio 2 d. Nr. D1-703).

Atliekama teritorijos apžiūra, foto–fiksacija, konsultacijos su Vištyčio regioninio parko direkcija.

Nagrinėjamas galimas poveikis esminiams kraštovaizdžio sąrangos komponentams, PŪV veiklos galimybės teritorijos ekologinio kompensavimo sistemos išsaugojimo ir plėtojimo požiūriu (gamtinio karkasas). Analizuojami ir vertinami galimi vizualiniai teritorijos pokyčiai, apžvelgiamumas, poveikis rekreaciniems, saugomoms teritorijoms. Analizuojami projekto įgyvendinimo sąlygojami neigiami ir teigiami veiksnių. Remiantis šia analize, suformuluojamos galimo poveikio kraštovaizdžiui vertinimo bendrosios išvados, pasiūlomos poveikio mažinimo ar kompensavimo priemonės. Vertinime atidžiai

bus atsižvelgta į Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos, raštu Nr. (4)-V3-1751(7.22) pateiktus pasiūlymus.

Žemėnauda, žemėvalda.

Nagrinėjant poveikį žemėnaudai ir žemėvaldai vertinama ar reikalinga paimti žemės visuomenės poreikiams (tokiu atveju vertinamas paimamas žemės plotas, paskirtis), ar bus žemėveikslių pasikeitimų.

5.8 Visuomenės sveikata

Atliekamas kompleksinis poveikio visuomenės sveikatai vertinimas t. y. – pagrindinių sveikatai darančių įtaką veiksniių ir jų sukeliamų poveikių analizė. Svarbiausi veiklos, susijusios su planuojama ūkine veikla, visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai yra:

- Fizinės aplinkos veiksniai.
- Socialiniai ekonominiai veiksniai
- Psichologiniai veiksniai.

Fizinės aplinkos veiksniai (oro tarša ir triukšmas) įvertinami kiekybiškai, nustatomi prognozuojamai taršos kiekiei, kokybinė teršalų sudėtis, jų atitiktis teisės norminiams aktams. Rizikos visuomenės sveikatai vertinimui naudojamas teršalų ir triukšmo dozės kriterijus. Įvertinama projekto nauda/žala visuomenei pagal teršalų/triukšmo dozės kriterijų (teršalų/triukšmo dozė – tai sumodeliuotos teršalo koncentracijos/ekvivalenti triukšmo dydžio ir ribinės vertės santykis). Nustatoma kaip pasikeis teršalų/triukšmo dozė visuomenei po projekto įgyvendinimo. Atskirai įvertinami rizikos grupės žmonės.

6 Ekstremalias situacijos

Ūkinės veiklos pažeidžiamumas dėl ekstremaliųjų įvykių (pvz., techninis įvykis dėl įvairių techninių priemonių ar technologinių procesų sutrikimo, galintis sukelti didelės avarijas; gamtinis įvykis dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių, geologinių reiškinių, kuriuos gali lemти klimato kaita, ir galintis sukelti stichines nelaimes; ekologinis įvykis dėl aplinkos oro, vandens, dirvožemio, grunto užteršimo galintis sukelti ekstremalias situacijas).

7 Tarpvalstybinis poveikis

Planuojama veikla negali daryti neigiamo tarpvalstybinio poveikio.

8 Siūlomas poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos turinys

- 1. Jvadas**
- 2. Netechninė PAV santrauka**
- 3. Informacija apie planuojamo veiklos vietą**
 - 3.1. Vieta
 - 3.2. Planavimo dokumentai
 - 3.3. Gretimybės
- 4. PŪV fizinės ir techninės charakteristikos**
 - 4.1. Etapai
 - 4.2. Fizinės charakteristikos
 - 4.3. Išteklių naudojimas
 - 4.4. Technologiniai procesai
- 5. Galimo poveikio aplinkos komponentams vertinimas. Poveikij aplinkai mažinančios priemonės**
 - 5.1. Vanduo
 - 5.1.1. Esama būklė
 - 5.1.2. Poveikis
 - 5.1.3. Priemonės
 - 5.2. Aplinkos oras.
 - 5.2.1. Esama būklė
 - 5.2.2. Poveikis
 - 5.2.3. Priemonės
 - 5.3. Klimato kaita
 - 5.3.1. Esama būklė
 - 5.3.2. Poveikis
 - 5.3.3. Prisitaikymo galimybės
 - 5.4. Dirvožemis ir žemės gelmės
 - 5.4.1. Esama būklė
 - 5.4.2. Poveikis
 - 5.4.3. Priemonės
 - 5.5. Kraštovaizdis ir biologinė jvairovė
 - 5.5.1. Esama būklė
 - 5.5.2. Poveikis
 - 5.5.3. Priemonės
 - 5.6. Kultūros paveldas
 - 5.6.1. Esama būklė
 - 5.6.2. Poveikis
- 6. Visuomenės sveikatai**
 - 6.1.1. Esama būklė
 - 6.1.2. Poveikis
 - 6.1.3. Priemonės
- 7. Ekstremalių situacijų įvertinimas**
- 8. Alternatyvų analizė ir vertinimas**
- 9. Monitoringas**
- 10. Netikslumų aprašymas**
- 11. Darbo grupės išvados**
- 12. Literatūros sąrašas**
- 13. Priedai**
 - 13.1. *Grafinė medžiaga*
 - 13.2. *Foniniai duomenys*
 - 13.3. *Subjektų išvados*
 - 13.4. *Visuomenės informavimo dokumentai*
 - 13.5. *Kvalifikaciniai duomenys*

9 Literatūros sąrašas

Planavimo dokumentai

1. Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas. (patvirtintas Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2008-12-19 sprendimu Nr. B-TS-659): <http://www.vilkaviskis.lt/go.php/lit/Savivaldybes-teritorijos-bendrasis-planas/1>;
2. Lietuvos Respublikos Bendrasis planas, patvirtintas 2002 m. spalio 29 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. IX-1154 (Žin., Nr. 110–4852);
3. Lietuvos kraštovaizdžio jvairovės studija, 2006 – VU GMF (skelbiama Aplinkos ministerijos puslapyje www.am.lt);

Poveikio aplinkai vertinimas

4. Lietuvos Respublikos Planuoamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymas, 2017 m. birželio 27 d. NR. XIII-529 Vilnius
5. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro įsakymas Dėl planuoamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo, 2017 m. spalio 31 d. Nr. D1-885,

Vanduo

6. Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 (Žin., 2007, Nr. 42–1594);
7. Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos Nr. 343, patvirtintos 1992 m. gegužės 12 d. ir pakeistos LR Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 319 (Žin., 1992, Nr. 22–6522008; 2008, Nr.44–1643). Aktualia redakcija nuo 2012–09–19;
8. Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (Žin., 1997, Nr. 104-2615; 2003, Nr. 36-1544);
9. Lietuvos higienos norma HN 24:2003 "Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai" Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-455;
10. Lietuvos geologijos tarnyba: <https://www.lgt.lt/epaslaugos/elpaslauga.xhtml>
11. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisykles, patvirtintas LR aplinkos ministro įsakymu 2001 m. lapkričio 7 d. Nr. 540, ir pakeistas 2007 m. vasario 14 d. Nr. D1-98 (Žin., 2001, Nr.95–3372; 2007, Nr.23–892);
12. LR Aplinkos ministro įsakymas Dėl požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo 2015 m. gruodžio 14 d. Nr. D1-912.
13. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymas Dėl ištirtų požeminio vandens (išskyrus pramoninį) išteklių aprobabimo tvarkos aprašo patvirtinimo 2012 m. gegužės 29 d. Nr. 1-90 Vilnius.

Triukšmas

14. Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas, patvirtintas 2004 m. spalio 26 d. Nr. IX-2499 (Žin., 2004, Nr.164–5971; 2006, Nr.73–2760; 2010, Nr.51–2479);
15. Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiouose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintą LR Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 (Žin., 2011, Nr.75–3638);

Oro kokybė ir klimato kaita

16. „Non-paper Guidelines for Project Managers. Making vulnerable investments climate resilient European Commission Directorate-General“, COWI;
17. Atskirų sektorių jautrumas klimato kaitos poveikiui, rizikos vertinimas ir galimybes prisaikyti prie klimato kaitos, veiksmingiausios prisaikymo prie klimato kaitos priemonės ir vertinimo kriterijai, Aplinkos ministerija, 2015 (rengėjas VŠĮ Gamtos paveldo fondas);
18. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. jsakymas Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. jsakymo Nr. D1-585/V-611 redakcija) (Žin., 2001, Nr. 106-3827, 2010, Nr. 2-87; 2010, Nr.82-4364);
19. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 30 d. jsakymas Nr. D1-653 „Dėl teršalų sklaidos skaičiavimo modelių, foninio aplinkos oro užterštumo duomenų ir meteorologinių duomenų naudojimo tvarkos ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti“ (Žin., 2007, Nr. 127-5189, 2008, Nr.79-3137);
20. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro jsakymas Nr. D1-329/V-469 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. jsakymo Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“ pakeitimo (Žin. 2000, Nr.100-3185, 2007 Nr.67-2627);
21. Nacionalinėje klimato kaitos valdymo politikos strategija, LRS 2012 m. lapkričio 6 d. Nutarimas Nr. XI-2375, Žin., 2012, Nr. 133-6762;

Gamtinės aplinkos apsauga ir kt.

22. LR Vyriausybės nutarimas 1995-08-14 Nr. 1116 „Dėl pažeistos žemės rekultivavimo ir derlingojo dirvožemio sluoksnio išsaugojimo“ (Žin., 1995, Nr. 68-1656);
23. LR Respublikos aplinkos ministro jsakymas 1996-11-15 Nr. 166 „Dėl pažeistų žemių, iškasus naudingąsių iškasenų, rekultivavimo metodikos patvirtinimas“ (1996-11-29, Nr. 115-2680);
24. STR 1.07.02:2005 „Žemės darbai“ (Žin., 2005, Nr. 151-5569).
25. Baltrėnas P., Kazlauskaitė A., Mikalajūnė A., „Aplinkos apsauga keliuose“, 2012 m., Vilnius;
26. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 8 d. jsakymas Nr. V-114 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 60–2004 „Pavojingų cheminių medžiagų didžiausios leidžiamos koncentracijos dirvožemyje“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.41-1357);
27. Saugomos teritorijos ir biologinė įvairovė, kultūros paveldas
28. Saugomų rūsių informacinė sistema (SRIS):
<https://srис.am.lt/portal/startPageForm.action>
29. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastras:
<https://stk.am.lt/portal/>
30. Nekilnojamųjų kultūros vertybių registras: <http://kvr.kpd.lt/heritage/>;
31. Geologinių tyrinėjimų ataskaita, UAB KELPROJEKTAS, 2016 m.

Visuomenės sveikata

32. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas (Žin., 2002, Nr. 56–2225);
33. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatyti poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atvejų ir vertinimo atlikimo tvarka, patvirtinta 2011 m. gegužės 13 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V–511 ir pakeista 2012 m. birželio 20 d. įsakymu V–549 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatyti poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ (Žin. 2004, Nr. 109–4091);
34. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniai nurodymai, patvirtinti 2004 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V–491 (Žin. 2004 Nr. 106–3947);
35. Triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V–596 (Žin. 2005, Nr. 93–3484);

Žemėlapiai, schemos:

36. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos informacinės bazės „Geolis“ duomenys (www.lgt.lt): „Vandenkiečių žemėlapis“; „Naudingųjų iškasenų telkiniai“; „Kvartero geologinis žemėlapis M 1:200 000“; „Lietuvos pelkių ir durpynų žemėlapis M 1:200 000“; „Kvartero geologinis žemėlapis M 1:200 000“, 2014;
37. Lietuvos skaitmeninis ortofotografinis M 1:10000 matematinis pagrindas ORT10LT, © (skaitmeninis žemėlapis), Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM, 2015;
38. Upių ežery ir tvenkinių valstybės kadastras, Aplinkos ministerija, 2017: <https://uetk.am.lt/portal/startPageForm.action>;

10 PRIEDAI

- 10.1 1. PRIEDAS.** Atrankos dėl PAV sprendimas
- 10.2 2. PRIEDAS.** Kvalifikaciniai dokumentai
- 10.3 3. PRIEDAS.** Dėl graužinių telkinio išteklių aprobatimo
- 10.4 4.PRIEDAS.** Derinimas su subjektais

1 PRIEDAS. Atrankos dėl PAV sprendimas

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Kelprojektas“
I.Kanto g. 25
LT-44296 Kaunas

2017-05-08
I 2017-04-12

Nr. (28.4)-A4-4852
Nr. SR17-01019TYR

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL VILKAVIŠKIO RAJONO GRAUŽINIŲ SMĖLIO IR ŽVYRO TELKINIO IŠTEKLIŲ NAUDΟJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė – UAB „Kelprojektas“ I. Kanto 25 LT-44296 Kaunas, tel.nr. 8-37-223186, kontaktinis asmuo Andrius Krušinskas, el.p. andrius.krusinskas@kelprojektas.lt

2. Planuoamos ūkinės veiklos užsakovas – VI „Marijampolės regiono keliai“ Gamyklų g. 12 LT-68108 Marijampolė tel. nr. 8-687-71120

3. Planuoamos ūkinės veiklos pavadinimas – Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimas.

4. Numatoma planuoamos ūkinės veiklos vieta – Veikla bus vykdoma Marijampolės apskrityje, Vilkaviškio rajono savivaldybėje, Gražiškių seniūnijoje, Graužinių kaime

5. Trumpas planuoamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuoama ūkinė veikla (toliau –PŪV) – bus vykdoma žemės sklypuose, kurių kadastro numeriai: 3920/0005:71 ir 3920/0005:7, kurių bendras plotas – 18,81 ha, pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – kita; žemės sklypų naudojimo būdas – naudingų iškasenų teritorijos. Sklypus pagal 1998 m. lapkričio 12 d. ir 2001 m. spalio 5 d. Valstybinės žemės nuomos sutartis Nr. NV 39/98-R-125 ir Nr. 39/2001-A780 nuomoja VI „Marijampolės regiono keliai“. Graužinių smėlio ir žvyro telkinys yra 0,5 km į vakarus nuo Graužinių kaimo, apie 20 m atstumu į pietus nuo rajoninio kelio Nr. 5117 Gražiškiai – Vygreliai – Beržynai, apie 0,5 km atstumu į pietryčius nuo Vygrelių kaimo. Artimiausiai gyvenamoji sodyba yra nutolus apie 100 m nuo PŪV sklypo ribos. Artimiausiai paviršiniai vandens telkiniai yra Vygrio ir Beržinio ežerai už 500 m nuo PŪV. PŪV nepatenka į paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostas ir vandens apsaugos zonas. Artimiausias kultūros paveldo objektas – Vokiečių senosios kapinės (kodas 24000) nutolęs 3,3 km į šiaurės rytus nuo PŪV. Artimiausia saugoma teritorija yra už 3,5km nuo PŪV – Vištyčio regioninis parkas. Vadovaujantis saugomų rūsių informacinės sistemos duomenimis PŪV teritorijoje 2002 m. buvo aptikta ir identikuota į Lietuvos raudonąją knygą įrašyto smėlinės auslindos radavietė (2 jauni, nesubrendę individai). Šiuo metu, lyginant su 2002 m. karjere buvusia situacija, karjeras yra praplėstas į rytus ir eksploatuojamas pagal 2010 m. atnaujintą Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos išduotą leidimą naudoti žemės gelmių išteklius Nr. 38p-10. Radavietė buvo užfiksuota taip pat rytinėje eksploatuojamo karjero dalyje, tačiau šiuo metu žemės paviršius 2002 m. identikuotos radavietės zonoje yra apie 10 m žemiau, kadangi per pastaruosius 15 metų buvo vykdoma aktyvi žvyro išteklių gavyba karjere. Ivertinant tai, kad Graužinių karjero aplinka yra tinkama smėlinių auslindų egzistavimui, numatoma karjero rekultivacijos metu išeksploatuoto ploto neapželdinti, paliekant smėlingą terpę, kuri yra tinkama smėlinių auslindų buveinių atsiradimui. PŪV teritorija pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą patenka į ypäč saugomą šalies vizualinio estetitino potencialo arealą – Vištyčio-Kalvarijos kalvyną, kuriame būtina taikyti griežčiausius vizualinės

100 Atkurtais Lietuvai

apsaugos reikalavimus. PŪV teritorija pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą ypač raiškios vertikaliasios sąskaidos (stipriai kalvotas bei gilių slėnių kraštovaizdis su 4-5 lygmenų videotopų kompleksais) pusiau uždarų erdvų kraštovaizdis (V3H1-d). Vykdant planuojamą veiklą bus išgauta 800 tūkst. m³ smėlio ir žvyro išteklių. Graužinių smėlio ir žvyro telkinyje per metus numatomai išgauti apie 18,0 tūkst. m³ smėlio ir žvyro išteklių. Kapitaliniai karjero įrengimo darbai telkinyje bus vykdomi pietvakarinėje karjero dalyje, kuomet bus atidengiami nauji kasybos plotai ir toliau bus eksploatuojama žaliava nuo jau esamo karjero su esamais karjero įrenginiai. Išeksploatuoto karjero dugnas bus išlygintas, išoriniai šlaitai nulėktinti, ant jų paskleistas dirvožemio sluoksnis ir visas karjero plotas apsodintas medžiais. Karjero šiaurės vakarinėje dalyje, prie įvažiavimo-išvažiavimo kelio bus vykdomi žaliavos perdibimo darbai – išgautos žaliavos sijojimas ir trupinimas stacionariais žaliavos sijojimo ir trupinimo įrenginiais SMD-108 ir SM-741. Perdirbimo darbai bus vykdomi tik periodiškai, kuomet atsiras perdirbtos žaliavos poreikis objektuose, gamybinės atliekos nesusidarys, visa perdirbta žaliava bus transportuojama iš karjero į objektus. Karjere numatomi naudoti mechanizmai: buldozeris T-130 (132 kW) dirbs apie 50 val. per metus ir sunaudos apie 0,4 t dyzelinio kuro, buldozeris DZ-42 (70 kW) dirbs apie 30 val. per metus ir sunaudos apie 0,1 t dyzelinio kuro, ratinis ekskavatorius Daewoo Solar 140 (95 kW) dirbs apie 100 val. per metus ir sunaudos apie 0,5 t dyzelinio kuro, ratinis ekskavatorius Daewoo Doosan 210 W (121 kW) dirbs apie 150 val. per metus ir sunaudos apie 0,9 t dyzelinio kuro, krautuvės-ekskavatorius Komatsu WB97S (84 kW) dirbs apie 100 val. per metus ir sunaudos apie 0,6 t dyzelinio kuro, krautuvės AMKODOR TO-28A (109 kW) dirbs apie 150 val. per metus ir sunaudos apie 0,8 t dyzelinio kuro, sunkvežimis Iveco AD 190T31 (10 t) nuvažiuodamas sąlyginiu 1 km atstumą sunaudos apie 0,5 t dyzelinio kuro. Metiniai oro teršalų kiekiai (CO, CH, NO_x, SO₂ ir kietujų dalelių (KD)), numatomi išmesti į atmosferą iš mobilių mechanizmų dyzelinių vidaus degimo variklių vykdant PŪV yra CO – 0,1434 t/m, CH – 0,0498 t/m, NO_x – 0,0472 t/m, SO₂ – 0,0038 t/m, KD – 0,0069 t/m išmetamų teršalų kiekiai atitinka aplinkosauginius reikalavimus. Kelias skirtas žaliavos išvežimui iš karjero su žvyro danga sausuoju metų laiku bus laistomas vandeniu Mechanizmų skleidžiamas triukšmas, remiantis 2002/49/EB direktyvoje „Dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo“ bei Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 rekomenduojamais metodais, sumodeliuotas naudojant Lietuvos standartą LST ISO 9613-2:2004 (atitinka ISO 9613-2) „Akustika. Atviroje erdvėje sklindančio garso silpninimas. 2 dalis. Bendrasis skaičiavimo metodas“. Numatoma, kad vienoje kasavietėje gali dirbti iki dviejų mechanizmų. Galimas ekskavatoriaus ir sunkvežimio suminis triukšmas gali siekti apie 20 dB, o stacionarių žaliavos perdibimo įrenginių suminis triukšmas gali siekti apie 38 dB, sodyboje nutolusioje nuo formuojamo kelio 100 m, kuriuo bus gabenama žaliava iš Graužinių smėlio ir žvyro telkinio, sunkiasvorė automobilių keliamo triukšmo lygis sieks apie 33 dB (A), tai neviršys leistinų Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 nurodytų ribinių dydžių dienos metu (55dB(A)). Triukšmo sklaidai į aplinkines teritorijas barjeru taps gavybos darbų metu suformuoti šlaitai ir augalinio sluoksnio ir mineralinės dangos sąvartos, kurios supiltos beveik aplink visą telkinį, taip pat savotišku triukšmo sklaidos barjeru į aplinkines teritorijas taps ir karjero rekultivuotoje dalyje augančios jaunos pušaitės, maždaug 2-4 m aukščio.

5¹. Planuoamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nuo „Natura 2000“ teritorijos (Vygris ir Beržinės ežerai) nutolusi apie 0,5 km atstumu.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamas Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuoamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 “Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuoamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo” (toliau – Tvarkos aprašas) nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje, Dariaus ir Girėno g. 4, Marijampolė, tel. (8 343) 97802.

6.2. Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbtos savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą.

6.3. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius privalo laikytis visų aktualių vykdomą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai peržiūrėti ir keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui. Vykdomas veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai priimti pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“, PŪV vieta pagal kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptis patenka į ypatingą konservacinię bei rekreacinię vertę turinčią teritoriją, kuriai turi būti taikomi integruoti konservacinių apsaugos ir rekreacinių naudojimo reglamentai. Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus detaliai įvertinta kaip konservaciniai, rekreacioniai ir PŪV interesai bus suderinti ir užtikrinta kraštovaizdžio vertybų apsauga.

7.2. Pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“, PŪV vieta pagal kraštovaizdžio vizualinius estetinius potencialus patenka į ypač saugomą šalies vizualinio estetinio potencijalo arealą – Vištyčio-Kalvarijos kalvyną (7). Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus išsamiai įvertintas galimas poveikis ypač saugomam šalies vizualinio estetinio potencijalo arealui.

7.3. Pagal saugomų rūsių informacinių sistemų PŪV teritorijoje buvo aptikta ir identifikuota į Lietuvos raudonają knygą įrašytioms smėlinės auslindos radavietė (2 jauni, nesubrendę individai). Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus įvertintas ir suderintas kraštovaizdžio vertybų ir saugomų rūsių radavietės išsaugojimas.

7.4. Pagal Lietuvos saugomų teritorijų valstybės kadastrą nuo PŪV teritorijos 500 m atstumu nutolę Vygrio ir Beržinio ežerai, priskirti „Natura 2000“ teritorijoms. Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus išsamiai įvertintas galimas poveikis „Natura 2000“ teritorijai arba gauta Valstybinės saugomos teritorijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos PŪV įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvada.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstyti motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, planuojamai ūkinėi veiklai – Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimas – poveikio aplinkai vertinimas privalomas.

Atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Ši atrankos išvada gali būti persvarstoma Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektais per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniams teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Linas Kraipavičius, 8-343-97802, el.p. linas.kraipavicius@aaa.am.lt

Justina Černienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2017-08 RAŠTO NR. (28.4)-A4-4852
ADRESATŲ SARAŠAS**

VĮ „Marijampolės regiono keliai”
Gamyklų g. 12, LT-68108 Marijampolė
El.p. mrk@mrkeliai.lt

Vilkaviškio rajono savivaldybė
S.Nerijos g.1 LT-70147 Vilkaviškis
El. p. administracija@marijampole.lt

***Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Marijampolės departamentui***
A.Valaičio g. 2, LT-68176, Marijampolė
El. p. marijampole@nvsc.lt

Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai
Stoties g.59, 68230 Marijampolė
El. p. marijampole.pgv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniam padaliniui
Vytauto g. 19, 68300 Marijampolė
El. p. marijampole@heritage.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui

2 PRIEDAS. Kvalifikaciniai dokumentai

VALSTYBINĖ AKREDITAVIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLAI TARNYBA
PRIE SVEIKATOΣ APSAUGOS MINISTERIJOS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS
LICENCIJA

2010-12-06 Nr. VSL-260
Vilnius

Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos suteikia teisę

UAB „Infraplanas“, kodas 160421745
K. Donelaičio g. 55-2, Kauno m., Kauno m. sav.
verstis šios rūšies licencijuojama visuomenės sveikatos priežiūros veikla:
poveikio visuomenės sveikatai vertinimu

Direktorius

Juozas Galdikas

V 00102

LITUVA RESPUBLIKA

KAUNO TECHNOLOGIJOS
UNIVERSITETAS

DIPLOMAS

A 0139558

Aušra ŠVARPLIENĖ

KAUNO TECHNOLOGIJOS
UNIVERSITETO

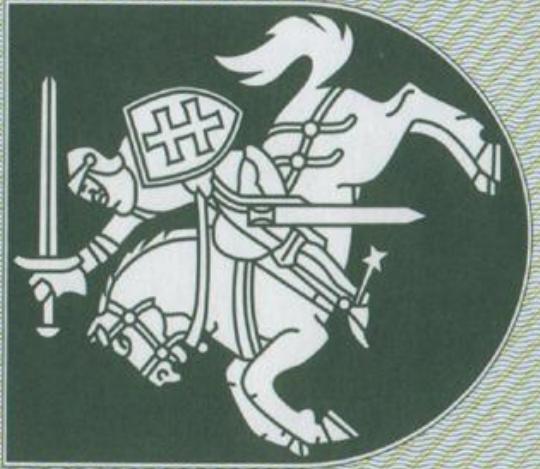
Cheminės technologijos fakultete baigė
Aplinkos inžinerijos studijų programą ir
išgijo kvalifikacinių
APLINKOS INŽINERIJOS
MOKSLO MAGISTRO
laipsni

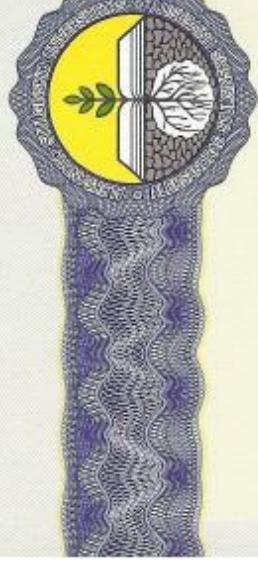
Kaunas, 1998 m. birželio 26 d.

Rectorius prof. habil. dr. K. Krisciūnas
Dekanas doc. dr. R. Šiaučiūnas

T-6410

Registracijos Nr.

ALEKSANDRO STULGINSKIO
UNIVERSITETAS

Darius Pratašius

(asmenų kodas 38812050756)

2014 metais baigė studijas pagal
antrosios pakopos Biologijos kryžinės
universitetinių studijų Taikomosios ekologijos
programą (valstybinis kodas 621E18002) ir
gyjio ekologijos magistro laipsni.

MAGISTRO
DIPLOMAS

M Nr. 000642

Universiteto kodas 111950962
Diplomo kodas 7103

ALEKSANDRO STULGINISKIO
UNIVERSITETAS

Tadas Vaiciūnas

(asmens kodas 3920517735)

2017 metais baigė studijas pagal
antrios pakopos biologijos kryfties ekologijos šakos
Taikomosios ekologijos studijų programą (valstybinis
kodas 621018002) ir išgijo ekologijos magistro
laipsnį.

D

Rektorius
Antanas Matiliuska

MAGISTRO
DIPLOMAS

M Nr. 001511

Universiteto kodas 111950962
Diplomo kodas 7103

VILNIĀUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETAS

DAKTARO DIPLOMAS

DA Nr. 000031

Aivaras BRAGA, a. k. 37309280661,
2005 m. rugėjo 23 d. apgynė
technologijos mokslų srities statybos inžinerijos mokslo krypties darba
,Dangu degradacijos modeliai ir jų taikymas Lietuvos automobilių keliams“
ir jam suteiktas daktaro mokslo laipsnis.

Rektorius
A. V.

Romualdas Ginevičius

Romualdas Mačiulaitis
Mokslo krypties tarybos pirmmininkas

Registracijos Nr. A0031
Išdavimo data 2005-09-26

Vytauto Didžiojo universitetas

Magíistro diplomas

VD Nr. 0033653

LINA ANISIMOVAITĖ

(asmenės kodas 48706910690)

2012 metais baigė

aplinkosaugos organizavimo studijų programą

(valstybinis kodas 6231F70002)

ir išijo

APLINKOTYROS

magistro laipsnį

Rektorius

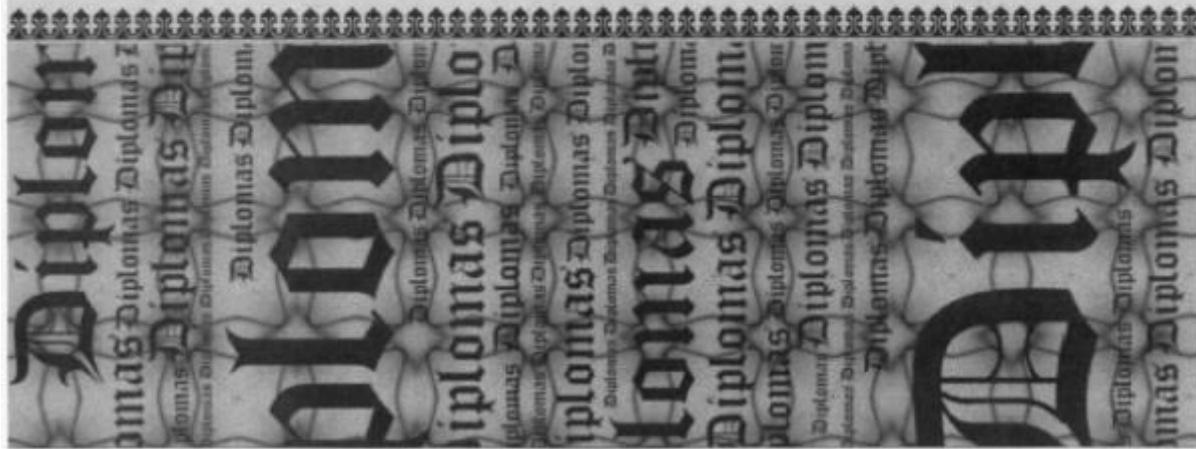
prof. Zigmantas Lydeka

Išduavimo data 2012 m. birželio 19 d.

Diplomo kodas 7116
Universiteto kodas 11195/096

Spausdinimo data

www.vdu.lt/vdu/lt/diplomas/maestro-diplomas

3 PRIEDAS. Dėl graužinių telkinio išteklių aprobavimo

LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBA
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, S. Konarskio g. 35, LT-03123 Vilnius, tel.: (8 5) 233 2889, 233 2482,
faks. (8 5) 233 6156, el. p. lgt@lgt.lt, <http://www.lgt.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188710780

UAB „Kelprojektas“

2017-03-09 Nr. (7)-1.7 - 978

Į 2017-01-27 Nr. SR17-00265NR

Kopija
VĮ „Marijampolės regiono keliai“

DĖL GRAUŽINIŲ TELKINIO IŠTEKLIŲ APROBAVIMO

Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba), išnagrinėjusi Jūsų pateiktą Vilkaviškio rajono Graužinių žvyro telkinio papildomos žvalgybos ataskaitą, vadovaudamasi Išžvalgytų kietujų naudingujų iškasenų išteklių aprobabavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Tarnybos direktorius 2010-07-14 įsakymu Nr. 1-146, 25 punktu, priėmė sprendimą aprobuoti detaliai išžvalgytus smėlio ir žvyro išteklius pagal ataskaitoje pateiktus duomenis.

PRIDEDAMA. Tarnybos direktorius 2017-03-09 įsakymo Nr. 1-54 dėl Vilkaviškio rajono Graužinių telkinio smėlio ir žvyro išteklių aprobabavimo ir įrašymo Žemės gelmių registro Žemės gelmių išteklių dalyje kopija, 1 lapas.

Direktorius

Jonas Satkūnas

Silvija Pranskūnaitė, tel. (8 5) 2139045, el.p. silvija.pranskunaite@lgt.lt

LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBOS
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS
DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL VILKAVIŠKIO RAJONO GRAUŽINIŲ TELKINIO SMĖLIO IR ŽVYRO
IŠTEKLIŲ APROBAVIMO IR ĮRAŠYMO ŽEMĖS GELMIŲ REGISTRO
ŽEMĖS GELMIŲ IŠTEKLIŲ DALYJE

2017 m. kovo 9 d. Nr. 154
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatų 9.1.2, 9.2.3, 9.3.1 ir 16.4 punktais bei Išžvalgytų kietujų naudingujų iškasenų išteklių aprobavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 1-146, 25 punktu ir atsižvelgdamas į Žemės gelmių išteklių skyriaus 2017-03-09 išvadą, teikiamą išnagrinėjus UAB „Kelprojektas“ pateiktos Vilkaviškio rajono Graužinių žvyro telkinio papildomos žvalgybos ataskaitos duomenis ir dokumentus,

1. A p r o b u o j u pagal 2016 m. lapkričio 17 d. būklę Vilkaviškio rajono Graužinių telkinio papildomai išžvalgytus spėjamai vertingus smėlio ir žvyro išteklius, slūgsančius dalyje telkinio ploto po 1984 ir 2001 metais detaliai išžvalgytais žvyro ištekliais (bendrame 6,69 ha plote, identifikavimo kodas 331):

smėlio 6,54 ha plote – 643 tūkst. kub. m,
žvyro 3,82 ha plote – 55 tūkst. kub. m.

Smėlis ir žvyras tinkia automobilių kelių gruntams gaminti pagal standarto LST 1331:2015 lt (Automobilių kelių gruntai. Klasifikacija) reikalavimus.

2. N u s t a t a u, kad šiuo įsakymu aprobavus papildomai išžvalgytus smėlio ir žvyro išteklius, Graužinių telkinys turi būti vadinamas smėlio ir žvyro telkiniu.

3. P a v e d u Žemės gelmių išteklių skyriui įrašyti Žemės gelmių registro Žemės gelmių išteklių dalyje šiuo įsakymu aprobuotus Graužinių telkinio smėlio ir žvyro išteklius,

Direktorius

Jonas Satkūnas

Parengė S. Pranskūnaitė

Kopija tikra

Teisės ir personalo skyriaus
vyresnioji referentė
Elvyra Žemaitienė
2017-03-09

4 PRIEDAS. Subjektų išvados

Originalas nebus
siunčiamas

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
MARIJAMPOLĖS SKYRIUS**

UAB „Infraplanas"
Aplinkosaugos specialistui
Tadui Vaičiūnui

2017-11-20 Nr. 1938.M/24-528
I 2017-11-16 Nr. S-2017-161

DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS (PAV) PROGRAMOS

Kultūros paveldo departamento Marijampolės skyrius susipažino su Jūsų 2017-11-16 raštu Nr.S-2017-161 pateikta Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio ištaklių naudojimo poveikio aplinkai vertinimo programa.

Nurodytai planuojamos ūkinės veiklos (PAV) programai pastabų neturime.

L. e. p. vedėja

Violeta Kasperavičiutė

Nijolė Kryžanauskienė, tel. 8 343 55246, nijole.kryzanauskiene@kpd.lt

 Atkurtai
Lietuvai

2017-11-20

Biudžetinė įstaiga, Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188692688
Skyriaus duomenys: Vytauto g. 19, LT-68300 Marijampolė, tel. (8 343) 552 46, el. p. marijampole@kpd.lt

**NACIONALINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
MARIJAMPOLĖS DEPARTAMENTAS**

Biudžetinė jstaiga, Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 291349070.

Departamento duomenys: A. Valaičio g. 2, LT-68176 Marijampolė, tel. (8 343) 91 315, faks. (8 343) 53 319,
el. p. marijampole@nvsc.lt

UAB „Infraplanas“
El. p. info@infraplanas.lt

2017-12-06 Nr. 2.4-1947(16.8.3. 4.22)
I 2017-11-16 Nr. S-2017-160

**DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO
PROGRAMOS**

Informuojame, kad Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento specialistai išnagrinėjo 2017 m. lapkričio 11 d. gautą UAB „Infraplanas“ parengtą Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio ištaklių naudojimo poveikio aplinkai vertinimo programą ir jai pritaria.

Marijampolės departamento direktorė

Asta Šaučiūnienė

Originalas nebus siunčiamas

Robertas Jakimonis, tel. (8 345) 60 152, el. p. robertas.jakimonis@nvsc.lt

100 Atkurtai Lietuvai

**MARIJAMPOLĖS APSKRITIES PRIEŠGAISRINĖS GELBĖJIMO VALDYBOS
VILKAVIŠKIO PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO TARNYBA**

UAB „Infraplanas“

2017-11-17 Nr. V1-2- 68
I 2017-11-16 Nr. S-2017-163

DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS (PAV) PROGRAMOS

Išnagrinėjus Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio ištaklių naudojimo poveikio aplinkai vertinimo programą, jei pastabų neturime. PAV ataskaitą nagrinėti nepageidausime.

Viršininkas

Erlandas Armanavičius

Erikas Žarskis (8 342) 60003

Biudžetinė įstaiga
Žemdirbių g. 11, 70198 Vilkaviškis

Tel. (8 342) 60000
Faks. (8 342) 60000
El. p. vilkaviskis.pgt@vpgt.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 191207942

**Atkurta
Lietuvai**

Originalas nebus siunčiamas

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, S. Neries g. 1, 70147 Vilkaviškis, tel. (8 342) 60 062, faks. (8 342) 60 066,
el. p. savivaldybe@vilkaviskis.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188774441

UAB „Infraplanas“
K. Donelaičio g. 55-2
44245 Kaunas

2017-12-01 Nr. (15)(2.14.) SD- 2721
I 2017-11-16 Nr. S-2017-162

DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS

Informuojame, kad išnagrinėjome Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimo poveikio aplinkai vertinimo programą. Parengta programa atitinka Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius, pastabų dėl programos neteikiame ir jai pritariame.

Administracijos direktorius

Vitas Gavėnas

Daiva Ambrasaitė, tel. (8 342) 60 077, el. p daiva.ambrasaite@vilkaviskis.lt

Originalas paštu
siunčiamas nebus

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius,
tel. (8 5) 272 3284, faks. (8 5) 272 2572, el. p. vstt@vstt.lt, <http://www.vstt.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

UAB „Infraplanas“

2017-12-01

Nr. (4)-V3- Ash (7.20)

Kopija

Aplinkos apsaugos agentūrai

Į 2017-11-16

Nr. S-2017-164

DĖL GRAUŽINIŲ SMĖLIO IR ŽVYRO TELKINIO IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) susipažino su pateikta Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimo poveikio aplinkai vertinimo programa (toliau - Programa).

Atkreipiame dėmesį, kad Tarnyba šiame poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) procese nėra PAV subjektas. Įvertinę Programą poveikio nacionalinėms saugomoms teritorijoms ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms vertinimo aspektais PAV ataskaitoje siūlome išsamiai išnagrinėti šiuos klausimus:

1. Nuo kasybos sklypo ribos apie 600 m atstumu nutolęs Vygrio ežeras ir apie 1 300 m atstumu - Beržinio ežeras yra „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbi teritorija, skirta apsaugoti Europos Bendrijos svarbos buveinę 3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis. Planuojama ūkinė veikla (toliau - PŪV) negali keisti šių ežerų hidrologinio režimo. Todėl PAV ataskaitoje turi būti išnagrinėti hidrauliniai ryšiai tarp Graužinių karjero ir šių ežerų, įvertintas kasybos darbų poveikis jų hidrologiniam režimui ir, jeigu reikia, numatytos priemonės neigiamam poveikiui išvengti.

2. Nors šiuo metu vertinamoje teritorijoje jau yra eksploatuojamas Graužinių karjeras, tačiau norime atkreipti dėmesį į keletą svarbių saugomų teritorijų bei kraštovaizdžio aspektų, kurie turėtų būti įvertinti planuojant karjero plėtrą bei numatant teritorijos rekultivavimo būdą:

1) PŪV teritorija - Graužinių karjeras patenka į perspektyvinio Sūduvos (Suvalkijos) nacionalinio parko teritoriją. Šio parko teritorija yra numatyta Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane, Marijampolės apskrities bendrajame (generaliniame) plane, Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane (patvirtintas 2015 m. spalio 2 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-703). Perspektyvinis Sūduvos (Suvalkijos) nacionalinis parkas, reprezentuotų Suvalkijos etnokultūrinės srities kraštovaizdį. Ši teritorija išsiskiria gamtinėmis ekosistemomis, slėniuotų ir

limnoglacialinių lygumų, banguotos moreninės plynaukštės, ežeruoto moreninio kalvyno kraštovaizdžiu. Suvalkijos simbolis – Šešupės upyno etalonai, šalies istorijai ir kultūrai svarbios paveldo vietovės.

2) Vadovaujantis Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano sprendiniais bei kraštovaizdžio tvarkymo zonų brėžiniu, PŪV teritorija – Graužinių karjeras patenka į mišraus pobūdžio miškingą, mažai sukultūrintą kraštovaizdį, kuriame turėtų būti organizuojamas tausojantis kraštovaizdžio naudojimo pobūdis. Vadovaujantis kraštovaizdžio tvarkymo reglamentuojamomis kryptimis PŪV teritorija patenka į ypatingą konservacinię bei rekreacinię vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategijos kryptį, kurioje turėtų būti integruojami konservacinių apsaugos ir rekreacinių naudojimo reglamentai. Šios reglamentų kryptys nustatytos esamų bei perspektyvinų valstybinių parkų teritorijoms, kuriose būtina derinti konservacionius, rekreacionius ir ūkinės veiklos interesus, užtikrinti prioriteteną kraštovaizdžio vertybių apsaugą.

3) Atsižvelgiant į kraštovaizdžio vizualinės struktūros ypatumus Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano 73 punkte nustatyti 27 ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealai ir vietovės, kuriose būtina taikyti griežčiausius vizualinės apsaugos reikalavimus. PŪV vieta patenka į vieną iš tokų arealų – Vištyčio – Kalvarijos kalvyną.

4) Ivertinus PŪV teritorijos situaciją gamtinio karkaso atžvilgiu, šioje teritorijoje turėtų būti išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis – šiuo atveju karjerų veikla tik antropogenizuojant kraštovaizdį, performuojančios vietovės natūralus reljefas.

Atsižvelgiant į didelę planuojamos kasybos vietas apylinkių kraštovaizdžio vertę PAV ataskaitoje turi būti išnagrinėtas ir pasiūlytas karjero rekultivavimo planas, suderinantis geriausią pažeisto kraštovaizdžio atkūrimo būdą su saugomu rūšiu (išskaitant smėlinę auslindą) ekologiniais poreikiiais.

Direktorius

Albertas Stanislovaitis

J. Pašukonis, 8 659 63299, el. p. jonas.pasukonis@vstt.lt